

Мафхазо



КУШНИЈАР
ҲАҚИҚА
РИВОҶТ

85
№.84

МАРҲАБО

Ўғилнилар ҳақида
рубоам

1357

UZBEKISTON RESPUBLICA
OLY VA O'RTA MAXSUS TALIM VAZIRLIGI
TOSHKENT VILOYATI CHIRCHIQ
DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI
AXBOROT RESURS MARKAZI

ТОШКЕНТ

«АДАБИЁТ УШОУНЛАРИ»

2018

Акция 2019



ИМЗО

[Signature]

Ф.И.Ш *Виссариона Сарварови*
Ўзбекистон Республикаси
Талим ва спорт вазирлигининг
Иттиҳод қўшини
Билим ва сўз, доно
ва тўғри ҳақиқат.

УЎК: 75(520)
КБК: 85.69
М 84

85.69 **Мархабо, Каримова.**
М 84 **Кўшнилар ҳақида ривоят:** М.Каримова. – Тошкент:
«Adabiyot ishqilari», 2018. – 156 б.

УЎК: 75(520)
КБК: 85.69

Эслатма:

*Китобни кўчириб чоп этиш ёки шερларни кўшиқ қилиш
муаллиф рухсати билан амалга оширилади.*

ISBN 978-9943-5100-7-4

© Мархабо Каримова, 2018.
© «Adabiyot ishqilari», 2018.

ВАТАН ҲАҚИДА СЎЗ

Сўритоқларда узуи, новдаси кулоч-кулоч,
Айвонида ҳар баҳор бола очар қалдирғоч,
Салом бериб кирса ким, тўйиб чиқар бўлса оч,
Билолмадим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Кампирларин кўлида куйлайди урчугиям,
Боламга, деб дон чўқир, каптар, чуғурчугиям,
Ўғил кўрса, тўй қилар, хаттоки, чумчугиям,
Билолмадим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Янги пишган анжирин илинар кўшнисига,
«Нон ёпинг», деб тандирин илинар кўшнисига,
Уч кун уйда бўлмаса, билинар кўшнисига,
Билолмадим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Яшаб юриши мумкин кўл, оёғу бармоқсиз,
Аммо яшай олмайди эл-юрт, уруг-аймоқсиз,
Кузатишмас меҳмонни новвот, майиз, қаймоқсиз,
Билолмадим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Тўй қилиб, эл-юртига едириб, мазза қилар,
Кетаётганда, чопон кийдириб, мазза қилар,
Бу маззани лондонлик бойота қайдан билар,
Билолмадим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

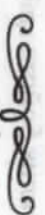
Кандай яшаб бўлади хандалаксия, ковунсия,
Эркак эркак бўлгани улоқ, кураш ўйинсия,
Бусия ҳам элман, деган сафсатани кўйинг сиз,
Билолматим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Азия қилар қайси эл биздай ота-онани,
Ён қўшниси тўй қилса, чиқмаган ҳам одамми,
Тўқис бўлмас ўзбексия инсоният олами,
Билолматим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Бешик майли, туватин кўриб пол бўлганлар бор,
Минг йил олдин ҳам бу эл эди буюк ижодкор,
Фарзандларин қонида яшар ўша иқтидор,
Билолматим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Юрт айланиб кузатсанг, бозори йўқ баққолсия,
Юришмайди чоллари, дўлги, яхтак, соқолсия,
Тилин учида ҳазил, гап гапирмас мақолсия,
Билолматим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.

Балки шу эл кўксида туриб ой сочар зиё,
Шундай яшаш керақдир аслида бутун дунё,
Бу элатни бошқача қилиб бўлмас, Мархабо,
Билолматим, Фарангу Африкода қанақа,
Дунё хайрон бўлса ҳам, ўзбекларда шунақа.



КАТТАЛАРГА НАСИХАТ

Ирақлаган уйларинг чанг бўлсам, сиқилма,
Рўзгорингда бир нима кам бўлсам, сиқилма,
Ташвишлардан кунда бир жанг бўлсам, сиқилма,
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Чайнаётган нонингни «боламга», деб ўласан,
Катта бўлгач, гап билан бир силтаса, сўласан,
Бино қўйма, сийлама, тўпалама, кўрасан,
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Қариганда ғалвани кўтаролмас юрагинг,
Қани ота-оналар – суянчиғинг, тиргагинг?
Ўтиб қолсанг, оғрисанг, кимга бўлар керагинг?
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Ҳамни олсанг кўнгилга, тўлиб кетаверасан,
Офтоб урган майсадай, сўлиб кетаверасан,
Юрагингни чангаллаб, ўлиб кетаверасан,
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Уйин боққанинг қолиб, боласин ҳам боқасан,
Куч-қувватинг борида ҳаммасига ёқасан,
Уйинг учун бир бора чиққанмисан боққа, сан?
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Уйлантиру болангни, бўлак қилгин уйини,
Ули тортин рўзгорининг ташвишини, уйини,
Кўриб турсанг бўлгани, соғ-саломат бўйини,
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Талма қилсанг бир нонни, чимирилар қошлари,
Сенсия пишиб ейилар, ёғлиққина ошлари,
Югуришар олдинга, оғриб қолса бошлари,
Уйинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, кирга.

Эрининг топганини ўйнаб, еркан бир аёл,
Ўглининг топганини, ўйлаб, еркан бир аёл,
Бекорга айтилмаган, халқ ичида бу мақол,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Майли, тушган уйида яшнаб юрсин келинлар,
Мақтаб, алқаб, дуо қил, яйраб юрсин келинлар,
Кайнонаммас, онам, деб, сайраб юрсин келинлар,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ялаб-юлкиган уйинг, келинларга қолодир,
Сендан кейин ким билар, не куйларга солодир,
Уйим, болам, чақам деб, олаверма хавотир,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Меҳнат қилдинг тинмадинг, етганича имконинг,
Ўзинг учун ҳам яша, ғаниматдур ҳар онинг,
Тоғларга чиқ, ҳаво ют, жон-жон ўзингни жонинг,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўғилларда қўш улов, сен юрасан пиеда,
Ўларидан ошмайди, моли бўлса зиёда,
Болам, болам, болам деб, нима кўрдинг дунёда?
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўлсанг болаларинг ҳам қабргача боради,
Айтчи, унда сен билан қайси бири қолади,
Қиёматда қай бири гуноҳингни олади?
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Кўнглинг кимни хушласа, ўша билан суҳбат қил,
Тиконларга қарама, тулга қараб роҳат қил,
Асабингни қийнама, юратингга шафқат қил,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

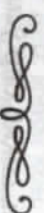
Жуфтинг учун ясаниб, эй аёл, ҳеч толмагин,
Қариликни бўйнингга асло-асло олмагин,
Ўнга боланг бўлса ҳам, эргинангдан қолмагин
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Қулар келар инжиқ чол, биров келмас ёнингга,
Шу илмиллик кампиринг оро кирар жонингга,
Шўқр қил бирга ўтган ҳар соат, ҳар онингга,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Тўрт пул топсанг ярмини кексаликка олиб қўй,
Йиниб, эски нимчангнинг чўнтагига солиб қўй,
Ҳн бола бир отани боқолмайди, билиб қўй,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Қўлинг ишда ва лекин Роббанода бўлсин дил,
Ўйибат, хасрат гапни қўй, субҳаналлоҳ айтсин тил,
Бу дунёнинг нонин еб, у дунёнинг ишин қил,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.

Ўлтиштириб умрининг қолганини – борини,
М, Марҳаб, қилгайсан охиратнинг корини,
Қўлогингга қўйиб ол бу насиҳат – дорини,
Ўглинг еб, ўрга кетар, қизинг еб, қирга.



БИРОВНИНГ БОЛАСИ УЙИМДА

Тўй қилиб, келинчақ туширдим,
Ўзимга ўзим иш оширдим,
Ман энди... ман энди тушундим,
Бировнинг боласи уйимда.

Бақирманг, дадаси, секин-ей,
Овозингиз бирам текин-ей,
Уйимнинг қайтига бекинай,
Бировнинг боласи уйимда.

Хаммага қиламан илтифот,
Тилимга бўламан эҳтиёт,
Кўчага чиқмасин «ахборот»,
Бировнинг боласи уйимда.

Келинлик бир келар, яйрасин,
Алпоҳим илтифот айласин,
Қозоним гўшт билан қайнасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Сипороқ кийингин, вой, қизим,
Ибрат бўл келинга, хой, қизим,
Онанинг тушунгин, ой қизим,
Бировнинг боласи уйимда.

Ёрдам қил, сиқиб бер ўсмасин,
Бахтингни йўлини тўсмасин,
Совчига ёмонлаб кўймасин,
Бировнинг боласи уйимда.

Чимирилмасин деб қошлари,
Авайлаб шу келин пошани,
«Сиз-сиз»лаб ҳайдайман пашшани
Бировнинг боласи уйимда.

Койишар: «Эркалаб, куласан,
Келинга «майли» деб турасан...»
Бошингга тушганда биласан,
Бировнинг боласи уйимда.

Нонини куйдирса, майлига,
Идишни синдирса, майлига,
«Адвокат»ман ўша Лайлига,
Бировнинг боласи уйимда.

Болам дер, гапирсам: «Уф, бўпти»,
Билмадим, балки «куф-суф» бўпти,
Ўлим ҳам қўшилиб, жуфт бўпти,
Бировнинг боласи уйимда.

Майли, мен – қайнона, қайнамай,
Келин ҳам тек юрсин, айнамай,
Бу ҳам бир кўргилик, айланай,
Бировнинг боласи уйимда.

Меҳр-ла кўнглилар бойланар,
Қаҳр-ла юраклар лойланар,
Бир кун ўз боламга айланар,
Бировнинг боласи уйимда.

Мархабо дер: ичим қон, дўстлар,
Учрашиб турайлик, жон дўстлар,
Хасратдан юрагим қон, дўстлар,
Бировнинг боласи уйимда.

ЎҒИЛ БОЛАНГ – БИРОВНИНГ ҲАСМИ

Ўғилми қиз – бари ўз боланг,
Қизлар – меҳмон, дейишар расми,
Ўзингники асли – қиз боланг,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Ўстирасан бўлиб парвона,
Эга чиқар битта жонона,
Бу савдога бўлма хайрона,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Унутса ҳам ўз онасини,
Туғилган ҳовли – хонасини,
Унутмайдн қайнонасини,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Қизинг жонин илғиниб турар
Юраклари тилиниб турар,
Меҳри кўздан биллиниб турар,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Соғинганда йиғламай куттин,
Ичкимасдан ўзингни туттин,
Кўз ёшингни «култ» этиб юттин,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Уй-рўзғори бўйнида хуржун,
Боламга дер, Худо берган кун,
Дуо қилу, чиқармагин ун,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Юрагининг устуни – ёри,
Совуққотса пустини – ёри,
Боласига толгани, бори,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Уришсалар қози бўласан,
Ўртада тарози бўласан,
Ўлимингта рози бўласан,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Иши тушса ёнингта чопар,
Хиндистонда бўлсанг ҳам топар,
Бошқа пайт кутмагин эй, модар,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Хафа бўлсанг қойиб, тонасан,
Кечирасан, чунки онасан,
Тушун, мунча қуйиб — ёнасан,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Жанжал қилма, онамисан, бас!
Келин сенинг кундошинг эмас,
Ўғлинг энди сирдошинг эмас,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Совчиликка боришдан олдин,
Сандиққа сеп солишдан олдин,
Бир мантиққа кўникиб олгин,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Келса-ю келмаса, дуо қил,
Билса-ю билмаса, дуо қил,
Берса-ю бермаса, дуо қил,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Меҳнатларинг – Худо йўлига,
Захматларинг – Худо йўлига,
Қаратиб қўймасин қўлига,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

Келинга гапирсанг мулойим,
Ўғлинг сендан рози ҳар доим,
Бу ҳаётдир, Марҳабо ойим,
Ўғил боланг – бировнинг ҳасми.

ҚИЗИМ, ҚАЙНОНАНГ – ТИЛЛО

Қизгинамни узатдим,
Ўз уйига кузатдим,
Кетарда бир сўз айтдим:
Қизим, қайнонанг – тилло.

Аразлаб келар қизим,
Жовдираб турар кўзим,
Безиллаб туриб ўзим,
Дедим: қайнонанг – тилло.

Дер: «Қайнонам тили ўк,
Койиб, нолиб, урар дўк,
Кўнгил билан иши йўк...»
Дедим: қайнонанг – тилло.

– Кечирмас, бурни осмон,
Эрим яхши, у – ёмон
– Бекор айтибсан, нодон,
Дедим, – қайнонанг – тилло.

Икки кўлдан чиқар қарс,
Мулойим бўл, келгин паст,
«Хўп бўлади», десанг бас,
Қизим, қайнонанг – тилло.

Аرز қилиб келгандаям,
Хар нима дегандаям,
Қизим ҳақ бўлгандаям,
Дедим: қайнонанг – тилло.

Кутиб олиб ўзини,
Бошламасдан сўзини,
Бекитаман оғзини:
Қизим, қайнонанг – тилло.

Қайтиб келса, «бор», – дедим,
«Сенга уйим тор», – дедим,
«Пешона – бозор», – дедим,
Дедим: қайнонанг – тилло.

Қизгинамни аврайман,
Телефондаям сайрайман,
Уйкумдаям жаврайман:
Қизим, қайнонанг – тилло.

Чархни бузган-парраси,
Қизни бузган-онаси,
Бузмай ўлсин онаси!
Қизим, қайнонанг – тилло.

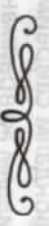
Уйини-уй бўлсин деб,
Айрилмоқни кўрмай эл,
Битта билан ўтсин, деб,
Дедим: қайнонанг – тилло.

Қиз узатиб тўйлабман,
Кутилдим, деб ўйлабман,
Бекорларни сўйлабман,
Қизим, қайнонанг – тилло.

Қизингмидур ўғлингдур
Бари юрак кўрингдур,
Тинчимаса — шўрингдур,
Қизим, қайнонанг – тилло.

Мархабохон йиглаб дер:
Юрагим қони-бу шевр,
«Тиллохон»га инсоф бер,
Қизим, қайнонанг – тилло.

Туғамайди ғавғоси,
Адо қилди савдоси,
Қиз туққаннинг жазоси
«Қизим, қайнонанг – тилло».



Қизим – ёмон, сиз – яхши.
Юрагим қони-бу шевр,
«Тиллохон»га инсоф бер,
Қизим, қайнонанг – тилло.

КУЎВИМГА ИЛТИЖО

(Қизим аразлаб келганда)

Куёв болам – ўз болам,
Менинг қора куз болам,
Тилимда бир суз, болам,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Эрка болам, арслоним,
Ойим турган осмоним,
Қўлингиздадир жоним,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Йигит борми сиздай мард,
Юраги тоза, бегард,
Икки дунё кўрманг дард
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Биз – темир, сиз – тиллосиз,
Биз – оми, сиз – мулпосиз,
Биз – нодон, сиз – доносиш,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Қизимнинг ўзи аҳмак,
Юрарди сизни мактаб,
Бир кепти-да аразлаб,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Тириклик деб юрсангиз,
Уй-жойим деб турсангиз,
Нима килти урсангиз,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Рўзгор хуржун бўлади,
Гоҳ камиб, гоҳ тўлади,
Хотин деган кўнади.
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Ўзбекистон Республикаси
Миллий архивлари
АХБОРОТ-РЕГУЛЯЦИОН ХИДАМАТИ

Болам, сизда ихтиёр,
Бўлмайлик озор-бездор,
Ўртада болалар бор,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Қўп яшанг, юзга етинг,
Қиз тушурни авф этинг,
Алдаб-сулдаб обкетинг,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Ишламай ётсангиз ҳам,
Маст бўлиб қотсангиз ҳам,
Чойнакни отсангиз ҳам,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Бўлсангиз ҳам майдагап,
Юрсангиз ҳам ўнгу чап,
Мен ҳаммisha сиз тараф,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Соғлигида – сизники,
Ўғлиники, қизники,
Касал бўлса – бизники,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Тахсиримсиз, хўжамсиз,
Қимматбаҳо ўлжамсиз,
Ўзим очган жўжамсиз,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

Марҳабохон, укканим
Ўнгта гулча суққаним,
Ўноҳим – қиз туққаним,
Қизим – ёмон, сиз – яхши.

МУРОСАСИЗ КЕЛИНЛАРДАН ДОД!

Онам ўлса «дод!» демаганман,
Эрим урса «дод!» демаганман,
Бир савдодан куйди жону тан,
Мурасасиз келинлардан дод!

Нима экан билмадим сирини,
Олаяди бирига-бири,
Ҳеч бўлмаса дўст эмас тили,
Мурасасиз келинлардан дод!

Чимирилиб тургани қайси,
Қовоқ солиб юргани қайси,
Боласини ургани қайси,
Мурасасиз келинлардан дод!

Бир-бирини ситталаган чоғ,
Юратимга санчилар пичоқ,
Ўғилларим бўлишди тарқоқ,
Мурасасиз келинлардан дод!

Қўнғилим тинмас бир ерга чиқиб,
Бири бирин олса-я чўқиб,
Ўшавтман безиллаб, кўрқиб,
Мурасасиз келинлардан дод!

Қанотимни қайриворишди,
Жигарларни айриворишди,
Обрўйимни лойга қоришди,
Мурасасиз келинлардан дод!

Талашасан нимани, нодон? Пойингда ер, бошингда осмон, Бу дунёга ҳаммамиз меҳмон, Муросасиз келинлардан дод!

Ўтмиш бўлса нима дەر эди?
Тўрт хотинга битта эр эди,
Ўшанлар ҳам «шукр», дەر эди,
Муросасиз келинлардан дод!

Асти одам бўлишармикин?
Чирой очиб кўришармикин?
Аҳил бўлса, ўлишармикин?!
Мурасасиз келинлардан дод!

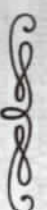
Бошқа уйим бўлганда, ё Раб,
Шулар билан юрмасдим яшаб,
Кетар эдим шу уйни ташлаб,
Мурасасиз келинлардан дод!

Ерга камиш, буйрами тушаб,
Аталами, умочми ошаб,
Чолим билан юрадим яшаб,
Мурасасиз келинлардан дод!

Оёимини – ўғил қилволсам,
Кўлларимини – келин қилволсам,
Қилар эди не ишга солсам,
Мурасасиз келинлардан дод!

Донго келин элгузар – зиё,
Нодон келин юртбузар – бало,
Шуларга ҳам инсоф бер, Худо,
Мурасасиз келинлардан дод!

Безор бўлдим қовоқ-қошидан,
Кечдм қўлган нону ошидан,
Хизматиям қолсин бошидан,
Муросасиз келинлардан дод!



«АСАЛ ОЙИ»

Чет элда тўйдан кейин,
Ёшлар тарк этиб уйин,
Бир ой саёхат, ўйин
«Асал ойи» бошланар.

Бизнинг уйда бошқача,
«Асал ойи» – бир кеча,
Сўнг хар тонг сулур кўча,
«Сахар ойи» бошланар.

Бечора келин-куёв,
Тунда учрашар бир ров,
Сўнг кўнгил айниб дарров,
«Ташар ойи» бошланар.

Бўлишар ота-она,
Олти йилда тўрт бола,
Мақтабга-ю, боғчага,
«Чопар ойи» бошланар.

Керак кўп пул топиши,
Уй, куриб, том ёпиши,
Камлик қилиб, чопиши,
«Учар ойи» бошланар.

Киз етилгач узатиб,
Зеб-зийнат-ла кузатиб,
Сандиғларни бўшатиб,
«Сочар ойи» бошланар.

Келин чиқса беадаб,
Кўчага ташийди гап,
Хонадон сирин бошлаб,
«Очар ойи» бошланар.

Билгунча ўнгу чапни,
Тушунтиролмай гапни,
Йиғлаб-сиқтаб асабни,
«Бўзар ойи» бошланар.

У болангда у ғалва,
Бу болангда, бу ғалва,
Тинч ўтириш қаёқда?
«Захар ойи» бошланар.

Ўтил-қизнинг савдоси,
Битмас экан ғавғоси,
Кетга тегиб навдоси,
«Касал ойи» бошланар.

Уйлаб-жойлаб, «кутилиб»,
Ташвишларга тутилиб,
Соч оқариб, хол куриб,
«Яшар ойи» бошланар.

Ўзий-чун шўрлик банда,
Яшашни бошлаганда,
Охирад диёрига,
«Сафар ойи» бошланар.

Бу бир эски акйида,
Бундай яшамок хато,
Хаётнинг хар онини,
Эҳтиёт қил, Мархабо.

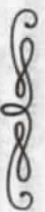
Бериб кўйма юракни,
Ташвишларнинг кўлига,
Ўғил-киз ҳам, жигар ҳам,
Ҳаммаси ўз йўлига.

Тақдирнинг ҳеч ишини
Қолигга сололмайсан,
Аллоҳнинг дунёсини,
Сен бошқара олмайсан.

«Нега ундай, бундай?» деб,
Қилаверма ташвиш, ўй,
Эглай олмаяпсанми,
Ўз ҳолига ташлаб куй.

Тафаккур эт, фикр эту,
Охираг ғамини қил.
Буям битта рўзгоринг,
Неси йўқ, камини қил.

Шукру тавозеъ ила,
Уриб турса ҳар юрак,
Ҳаётнинг ҳар лаҳзаси,
Асал бўлиши керак.



КУТИЛАСАН

— Болалардан кутилганимисиз?
— Алҳамдулиллаҳ, кутилганман.
Сўхбатдан.

Ўғил уйладинг алҳол,
Киз узатдинг йиғиб мол,
Нафасингни қаттиқ ол,
Кутиласан-а, кутиласан!

Энди «чаллар»-чақирик,
Ҳар шаҳарда ҳар қилик,
Мол кетар сандиқ-сандиқ,
Кутиласан-а, кутиласан!

Шу билан битсайдди иш,
Ҳам қувончу ҳам ташвиш,
Керак суннат тўй қилиш,
Кутиласан-а, кутиласан!

Суннат бўлган ёш бола,
Ясанар ота-она,
Кўтар қарзи хасана,
Кутиласан-а, кутиласан!

Гоҳ киз келар тўмтайиб,
Икки ёкка гап чайиб,
Ўзи олпоқ-беайб,
Кутиласан-а, кутиласан!

Кўлида бир боласи,
Қорнида бир боласи,
Ёмонмиш қайнонаси,
Кутиласан-а, кутиласан!

Гоҳ шўхлик қилар куёв,
Гапи келади дарров,
Бари жонингга эгов,
Кутиласан-а, кутиласан!

Келин бошласа галва,
Бу кўрганларинг — ҳолва,
Астафидуллоҳ, тавба!
Кутиласан-а, кутиласан!

Кўлин кўйиб белига,
Сапчиб турса эрига,
Ботиб газаб терига,
Кутиласан-а, кутиласан!

Ўғлинг бошлайди: «Эсиз,
Кўп эди дунёда қиз,
Шуни ўзиз топгансиз»,
Кутиласан-а, кутиласан!

Туғиб кўйганинг учун,
Боқиб кўйганинг учун,
Сендан олишар ўчин,
Кутиласан-а, кутиласан!

Хар кун — баҳор, ёзу қиш,
Чиқиб турар бир ташвиш,
Бу не ҳаёт, бу не иш?
Кутиласан-а, кутиласан!

Боланг пули халтада,
Сенинг пулинг ўртада,
Буям янгича мода,
Кутиласан-а, кутиласан!

Эркак хотин яна,
Ҳайдашди машина,
Омон келармикин-а?
Кутиласан-а, кутиласан!

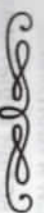
Эшикка қараб зир-зир,
На ош ва на нон татир,
Ичинг тўла хавотир,
Кутиласан-а, кутиласан!

Кўчадаги мой ютар,
Умдагилар кон ютар,
Бу кунлар қачон ўтар?
Кутиласан-а, кутиласан!

Ота-она токи бор,
Болага кул, хизматкор,
Бошқа изоҳ не даркор?!
Кутиласан-а, кутиласан!

Эй, Марҳабо, бечора,
Сўраб қолишса яна:
«Кутилганман», дейсан-а,
Кутиласан-а, кутиласан!

Уйлаб-жойлаб меҳнатнинг
Зурроғига тутиласан.
Кутиласан-а, кутиласан!



КУДА БЎЛДИК...

Яшар эдик бўлиб ўртоқ,
Бир-бирова очиб кучоқ,
Ўтсиз қолди энди ўчоқ
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Ёқалашдик ёшларни деб,
Шу икки бебошларни деб,
Биров еган ошларни деб,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Ака-ука, опа-сингил,
Ғаллашардик гангир-гунгир,
Аразлашдик, қолди кўнгил,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Кариндошлар тараф-тараф,
Жовдирашар бизга қараб,
Грунглашолмаймиз айраб,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Кўшним эди жонажоним,
Битта эди дастурхоним,
Кўшилганда энди қоним,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Яхшийдим-я нијатимиз,
Чиқиб қолди иллатимиз,
Эсизгина меҳнатимиз,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Қарамадик ўнгу чапга,
Қуллоқ солдик майда гапга,
Ҳасрат қилдик чор тарафга,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

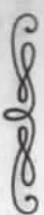
Фарзандлар-ку яшар бирга,
Ёмон бўлди фақат бизга,
Қурра куйди, тирик бурга,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Ёслаб ёмон сўзимни мен,
Уришаман ўзимни мен,
Энди очдим кўзимни мен,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Миннатли ош тузим курсини!
Андишасиз юзим курсини!
Шу чакимчи қизим курсини!
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Огоҳ этай энди сизни,
Бетоната беринг қизни,
Нима жинлар урди бизни,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.

Марҳабохон, бу дунё кенг,
Қимми тўйга шимарса енг,
«Таввақалту ал-Аллоҳ», денг,
Қуда бўлдик — жудо бўлдик.



СЕЗГИР ОНА

Ўғил деди онага:

— Кўрсатаман икки қиз,
Қайси менга ёқишин,
Билиб олинг ўзингиз.

Бири пушти қўйлақда,
Бирининг қўйлаги оқ,
Иккисиям чиройли,
Ўзалликда – кўғирчоқ.

Биттасини кўрганда,
Кўнглим нурга тўлади.
Топволлинг-чи, қай бири
Сизга келин бўлади?

Она кўнгли сезаркан,
Топди ўғли суйганин,
Деди: — Менинг келиним —
Пушти қўйлақ кийгани.

Ўғил деди: — Офарин!
Топдингиз-а, онажон,
Қойил қолдим, хушёрсиз,
Адашмайсиз ҳеч қачон.

Энди айтинг, қоши ё,
Кўзидан сездингиз? – Йўқ.
— Туриши, юриши ё,
Сўзидан сездингиз? – Йўқ.

— Бўлмаса қандай қилиб,
Юрагингиз сезяпти?
— Билмадим, шу қизни
Кўрсам, гашим келяпти.

ТАСАЛЛИ

Менинг эрим «юриб» кетди,
Юрак-бағрим қуйиб кетди,
Ўзим билсам гўрга эди,
Бу овоза бўлиб кетди.

Кеч келади ишидан ҳам,
Айрилгандай хушидан ҳам,
«Юрган»ини билса бўлар,
Кўраётган тушидан ҳам.

Ўзгир, бола менга қолиб,
Ўтиради ўйга толиб,
Телефони жирингласа,
Галлашади бекинволиб.

Хар нодон дер: «Фолбинга бор,
«Иссиқ-совуқ», сеҳр бергин.»
Бирон доно айтмайдикки,
«Эрингни сев, меҳр бергин.»

Болаларим билишмасин,
Кўз ёшимни кўришмасин,
Кўнгли қолиб, отасини
Ёмон кўриб қолишмасин.

Қайнар ғийбат: «И-и-и!
Эриз уйланвоганмиш-а?!»
Енин олиб уришаман:
«Ажаб қилти, сизга нима?!»

Опам бошлар мени кўрса:
— Хотинбозмиш эринг роса,
— Нима қилсин, «хотин»лариз,
Ўзлари икибоз бўлса?

— Вой, сен — аҳмоқ, вой, сен — беоёр!
Сенга керак бўлмаса ёр,
Сот, ким ошди савдосида,
Маҳалланга очиб бозор.

Поччангни кўр, қандай эркак!
Чакки юрмас, тоза юрак!
— Менинг эрим зўр-да, сизи
Латта эриз кимга керак?!

— Вой, зўр бўлган эринг курсини!
Бино кўйган шеринг курсини!
Сенга жоним куйдимми-я,
Юрмагидан ортиқ юрсини!

Қизғонмайдиям, ҳе, сани,
Ортиқ яна керилгани!
— Нимасини қизғонаман,
Пойафзалми йийилгани?!

Кўйманг бизни уриштириб,
Юрсам тергаб, суриштириб,
Бир чиройли оиламни
Бузайми эр қувуштириб?

Юраману, бермай сирим,
Аммо ғамдан оғрир дилим,
Кундошли хотинлар беқор,
Чекилмаган экан чилим.

Ким у жонон, билгим келар,
Афтини бир кўргим келар,
Тутиб олиб сочларини,
Битта-битта юлгим келар.

Юргим келмас меҳмонгавам,
Юкким келмас инсонгавам,
Жанжал қил, деб гиж-гижлайди
Иш топилди шайтонгавам.

— Етиб бор, — дер, ўша ерга
Иккалови хозир бирга.
— Бормаيمان-е, жиннимамми,
Гуруримни уриб ерга?!

Нима фойда уришлардан,
Қозилшиб юришлардан?
Ўқ отайин кундошимга,
Маггур қараб туришлардан.

Эр кўнгли – куш, учиб кетар,
Совуқ юртдан кўчиб кетар,
Тўтмоқ учун дон сепайин,
Милтиқ отсам, қочиб кетар.

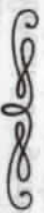
Ранжимасин эрим, майли,
Зур аёл эр талашмайди,
Бошлаб кўяр эдимку-я,
Бу иш менга ярашмайди.

Нодонга донолик қилай,
Сахрога дарёлик қилай,
Номард қилса бегоналик,
Мен унга ошнолик қилай.

Жилсин десам тош жойидан,
Бўлай эримнинг пойидан,
Кувёш бўлиб меҳрим сочиб,
Айнигай ўша ойдан.

Пардозлаб юз, қошу кўзни,
Кувноқликка солиб ўзи,
Хар тонг қараб тошойнага,
Такрорлайман битта сўзни:

Минг турлансин ўша Лайли,
Марҳабога ўхшолмайди!
Кийган билан ковушимни,
Қилолмайди юришимни!



«ТАДБИРКОР» АЁЛ

Яхши одам, зўр одам,
Болаларим дадаси,
Аммо мени куйдирган,
Шу одамнинг зардаси.

Арзиматган нарсата,
Феъли келиб қолади,
Кўлига нима кирса,
Ўша билан солади.

Авлоду аждодимни
Бирма-бир «ўқиб» чиқар,
Болаларниям хатто,
Эринмай сўкиб чиқар.

Мен – айбдор, мен – ёмон,
Ўзи – оппоқ, гулдаста,
Шунча йиллик хотинин
Пойга булар бир пасда.

Кўяр зумда дунёни,
Ғалва билан тўлдириб,
Алаимдан шу тобада,
Кўйгим келар ўлдириб.

Аммо «тиринг» демасдан,
Пасайишин кутаман,
Олишсам ёмон бўлар,
Индамасам — ютаман.

Баъзан юрар ё кўзим,
Ё пешонам кўкариб,
Жаҳли кетган «кечир» дер,
Кўлларини кўтариб.

Опам жаврар эшитиб:

— Инсоф билан туртиб, ур,
Битта гапта шунчалик,
Киладими, ер юттури.

Эрга кирон келганми?!

Айрилади, кетади,
Онам айтар: — Ўлсам,
Битта билан ўтади!

Сабр қилмай ёмонга,
Яхшисига қочасан,
Кўйиб берса сенларга,
Эр бозори очасан.

Опам дер: — Гулдай аёл,
Сўлиб кетса майлими?
Шу золимнинг кўлида,
Ўлиб кетса майлими?

— Эру хотин уриши —
Дока рўмол куриши!
Ўзгармади ҳеч эрим,
Ўша-ўша туриши.

Бир кун яна уришди,
Ёкмай пиширган ошим,
Лаган билан бир солди,
Ёрилай деди бошим.

Йигирма йил яшадим,
Чидаб калтакларига,
Жондан ўтди бу сафар,
Кўл силтадим барига.

Карор қилдим: — Кетаман!
Хувилласин хонаси,
Эрим деди: — Кетмагин,
Пул бераман, онаси.

Пул дарагин эшитиб,
Қизим тушди ёдимга,
«Кўйлак олиб беринг», деб,
Тегётгани жонимга.

Шу тоб бирдан жим бўлдим,
Урушдим на талашдим,
Қизгинамга кўйлак деб,
Эрим билан ярашдим.

Қизим кўйлагин кўриб,
Пўнгилади ўғлим сал:
«Эсизгина, менгаям
Керак эди пойабзал.»

Дедим: «Сабр қил, болам,
Хали бой бўб қоламиз,
Яна бир калтак есам,
Сенга туфли оламир».

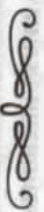
Кутар эдим яна бир
Кўтаришин кўлини,
Ахир энди толгандим,
Пул ишлашнинг йўлини.

Айтардим бир камимни,
Кўлайтириб тўртага,
Баъзан гаплариниям,
Қайтарардим жўртага.

Уришдан ҳеч дарак йўқ,
Синмади кўл, белим ҳам,
Пули кетиб, инсофга
Кеб қолипти эрим ҳам.

Туртимади, сўкмади,
Нима жинлар урипти?
Ўғлим ҳалиям эски
Туфлисида юрипти.

Гулда ё, пулда бўлса,
Ажаб, эркак хаёли,
Ўларда ҳам «болам» дер,
Ўзбекларнинг аёли.



НАВОЙИГА КЎШНИ БЎЛСАМ...

Маттадан ҳали анча қарзим бор,
Қимомлаган қанча суннат, фарзим бор,
Кулмасангиз биттагина орузм бор:
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

Уртадаги деворимиз туллардан,
Хизматкорлар бўлар, балки хурлардан,
Мен ул зотни қизғонардим улардан
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

Ҳазил айтса навосига жўр бўлиб,
Тонглар ҳамду саносига жўр бўлиб,
Йиғлай-йиғлай қолмасайдим кўр бўлиб,
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

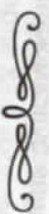
Умларига Бобирмирозо келарди,
Несавий, Машраб, Хувайдо келарди,
Оқ қандоғам ажойиб иш бўларди,
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

Гуллар узиб чиқарардим боламдан,
Ошлар сузиб чиқарардим боламдан,
Майли эди кетсам ёруғ оламдан,
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

Сурашса: «Сиз қайеридан жаннатнинг?»
Айтар эдим: «Кўшнисиман ҳазратнинг»
Кераги йўқ бошқа мулки давлатининг,
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

Роббим Аллоҳ, ҳимматингга кўмилсам,
Васинг нури-рахматига ҳўмилсам.
Қачон ўлсам, тулроғингга кўмилсам,
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.

— Эй Марҳабо, бу не оруз, не ҳавас,
Кўшилиққа арзийсанми сендай кас?
— Яратанга осон ахир, ажабмас
Навоийга кўшни бўлсам жаннатда.



Диндор оғушнинг ватна пилвэ
Диндор оғуш ватсонда улам қатно
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма

Диндор оғушнинг ватна пилвэ
Диндор оғуш ватсонда улам қатно
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма

Диндор оғушнинг ватна пилвэ
Диндор оғуш ватсонда улам қатно
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма
Диндор оғуш иншоънома нағма-нағма

«Тинтинтинга нағма-нағма» энс- эшшар
«Тинтинтинга нағма-нағма» энс- эшшар
«Тинтинтинга нағма-нағма» энс- эшшар
«Тинтинтинга нағма-нағма» энс- эшшар

ЯШАШНИ ЎРГАТАМАН

Мен ўзимни севаман,
Менга ўзим ёқади,
Энди менга барибир,
Қим қанақа боқади.

Нуксонлими, қорами,
Ўзим – менинг ўзимдир,
Дунёда энг чиройли,
Битта одам – ўзимдир.

Қўлим юпка ва лекин,
Йўқдан кўра шукр, бор,
Бу дунёда ҳеч одам,
Эмас мендай бахтиёр.

Гап эшитсам, жилмайиб,
Қалтак есам, қуламан,
Чап юзимга уришса,
Ўнгин тугиб тураман.

Юрак деган қабрга,
Армонимни кўмганман,
Ва устида боламга,
Ўйин тушиб берганман.

Ҳар тонг қараб ойнага
Дейман: менинг ғамим йўқ,
Мен соғломман, мен зўрман,
Ташвишим йўқ, камим йўқ.

Нохушлиқлар бор, лекин,
Мен улардан қарз эмас,
Ҳеч қайсиси жонимни,
Тиқишимга арзимас.

Хомуш бўлар баъзилар,
Сочин оқин санашиб,
Менга эса турибди,
Ажинлар ҳам ярашиб.

Тикан-тикан, гул-гулдир,
Хар нарса ўз холпча,
Азизларим, дунёни,
Қабул қилинг бориचा.

Осон яшай десангиз,
Маслаҳатим олволинг,
Ўзингизни озгина,
«Жинний»ликка солволинг.

Не кун кўрсам барига,
Аллоҳ рози — мен рози,
Яратганнинг қўлида,
Энг тўғри тош-тарози.

Яшашга эмас бизни,
Имтиҳонга ташлабдур,
Пириим ўша ковушсиз,
Девонайи Машрабдур.

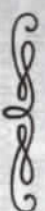
Қўйлагимни сўрашса,
Тўнимни ҳам бераман,
Тиканларнинг ичидан,
Долаларни тераман.

Қизим қайтиб кетими?
Ажаб бўлти, хўп бўлти!
Бугун ана бойибман,
Битта ташвиш қўп бўлти.

Нархи қанча? Олқелинг,
Ғамингизни оламан,
Бор пулимга ташвишу,
Қамингизни оламан.

«Ғам» сўзидан ўзимга,
«Шордлик» сўзин ясайман,
Мен шунақа, ўзимни,
Хурсанд қилиб яшайман.

Телба экан-ку, дея,
Қулмангиз Марҳабога,
Барча ҳисоб-китобни,
Қўйиб қўйдим Аллоҳга.



ЎЗИНГИЗНИ ЭХТИЁТ ҚИЛИНГ

Азизларим, меҳрибонларим,
Дўсту ёрон, қадирдонларим,
Жонингизга қуяр жонларим,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Тириклик деб, чолган оталар,
Рўзгорим деб, шошган оналар,
Жонингизга қуймас болалар,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Қиз аразлаб келса юрак қон,
Келин чимирилса дил вайрон,
Ағдар-тўнтар бўлса ҳам жаҳон,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Таранг-таранг тортилар асаб,
Емираркан инсонни ғазаб,
Қон томирлар бунча мўрт, ё Роб?
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Тортишувда бир сўздан қолиб,
Нохуш гапни хазилга олиб,
Дилозорни Худоба солиб,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Эй дўст, ҳар не касби корингиз,
Ҳамроҳ сизга ташвиш, зорингиз,
Ёнингизда юрсин дорингиз,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ўлим – ёмон, даҳшатли тақдир,
Аммо дўзах олдиди бахтдир,
Асли ўша оловдан хозир,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Энг аввало ношукр бўлманг,
Жохил билан ҳамфикр бўлманг,
Бейбодат, безикр бўлманг,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ҳаққингизни бермаса бахил,
Кўргизсалар зулму қаҳр,
Ҳисоб қуни келар-ку ахир,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Қандай шараф, Аллоҳга қайтиш?
Шартмас шунча ўлимдан кўрқиш,
Охиратда қолган ҳамма иш,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Сизга санчиб сўзнинг найзасин,
Яйраса шу нодон яйрасин,
Сукут билан енгинг ҳаммасин,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Кечиргани кечирур Аллоҳ,
Паноҳ берган топади паноҳ,
Ёмонликдан не чиқади, оҳ!
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Дўст томонга талпининг ҳар дам,
Кўринг қувонч ташвишни баҳам,
Одам тафтин олади одам,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

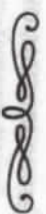
Қуръон, ҳадис, шеърят, санъат,
Доно билан бир ширин суҳбат,
Шумасми сиз қидирган жаннат?
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Ғам келганда куюниб кетманг,
Бахт келганда суюниб кетманг,
Сокин яшанг, осуда яшанг,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Кўзлар хали кўриб турганда,
Юрак хали уриб турганда,
Оёгингиз юриб турганда,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Елкангизда икки фаришта,
Уларнинг кўллари ёзишда,
Мархабо дер: хар сўз, хар ишда,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.

Шукр дўстлар, борингиз учун,
Фарзанд, жигар, ёрингиз учун,
Мендай харидорингиз учун,
Ўзингизни эҳтиёт қилинг.



«УШАБТУРИНГ»

Йўқ ўзбекдек болажон халқ,
Кайнонаси қаҳрамон халқ,
Набиралар малах-малах,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ховлим бўлди болабоғча,
Хар йил битта чакалоқча,
Кир чиқади бўхча-бўхча,
Менинг отим – «Ушабтуринг»

Уйим – марказ, уйим – паikka,
Бир он турмам холи, якка,
Уйғонишар турмай хакка,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Фикр, зикр тиловат йўқ,
Уйғумдаям халоват йўқ,
Шундан юзда тароват йўқ,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Тилим эртагу аллада,
Ҳеч не қолмади каллада,
Ҳамма билар махаллада,
Менинг отим – «Ушабтуринг».
Уйим тўла китоб, уни
Ўқишга бир фурсат кани?
Овутиб бир тиранчани,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Етказганига минг шукр,
Нетай, толса бошим кургур?
Нолиётган бўлсам узр,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Кулимда бўлса биттаси,
Этагим тортар тўрттаси,
Атрофда яна ўнтаси,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Хой, укангни туртма, болам,
Хой, пардани тортма, болам,
Китобимни йиртма, болам,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Хой-хой, гулни узиб қўйма,
Соатимни бузиб қўйма,
Иштонингта сузиб қўйма,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ойлиги йўқ қози – ўзим,
Занжири йўқ този – ўзим,
Ким не деса рози ўзим,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Дарё эдим оқмай қолдим,
Ойнага ҳам боқмай қолдим,
Эримга ҳам ёқмай қолдим,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ёшлигингда отасин боқ,
Қариганда боласин боқ,
Аёл борми биздай «қолоқ»?
Менинг отим – «Ушабтуринг».

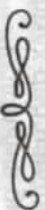
Кўлайишар борган сари,
Ичиқармиш қилсам нари,
Ўлиб кетсам қолар бари,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Асабларим элак-элак,
Фалвалардан ўйнар юрак,
Жоним ўзимга ҳам керак,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

«Той-той» турди, юриб кетсин,
Йиқилибди, туриб кетсин,
Олим, дониш бўлиб кетсин,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ўртоғларим, айланайлар,
Эшитмасам бақирманглар,
«Марҳаб», деб, чақирманглар,
Менинг отим – «Ушабтуринг».

Ёзим ўтиб, қишга кирдим,
Фалва, жанжал, мушга кирдим,
Чўриликка ишга кирдим,
Менинг отим – «Ушабтуринг».



ЗАМОНАВИЙ ЭРТАК

Бир чолнинг «Запарож»и
«Нексия»га урилди,
«Нексия»нинг оқаси,
Синди, тушди, сурилди.

Бўғилиб чолга деди,
«Нексия»нинг эгаси:
— Биласизми, қанчага,
Тушар бунинг чегаси?

Бўёк, чирок, хўх-хў, бу
Фалон пулсиз битмайди,
Хатто машинангизни,
Сотсангиз ҳам етмайди.

Чол дейди: — Болам, тўхта,
Худодан-ку бўлса не,
Кўрсатаман бир нарса,
Машинамга ўтир, ке.

Кўйнидан бир хумчани,
Олиб шивирлади чол:
— Бизга кўк чой дамлаб кел,
Хой, жин, қани, чиқа қол.

Хумчасидан жин чиқиб,
Чойни қилди мухайё,
Йигит ёқасин ушлаб,
Деди: — Астафируллоҳ!

У бундай мўъжизани
Кўрмаганди ҳеч қачон,
Деди: — Шу хумчангизни,
Менга сотинг, отажон.

Чол сўзлади: — Бу хумча
Менга қолган отамдан,
Бу эсдалик нарсани
Сенга қандай сотаман?

Йигит чолни авради:
«Нексия»ни бераман,
Ва устига ўн миллион,
Сўм ҳам олиб келаман.

Бир лаҳзада хумчанинг,
Бозори кетди қизиб,
Йигит «Нексия»сини
Чолга берди ўтказиб.

Уйга келиб, хумчани
Ишқалади-чиқди жин,
Хамма хайрон, жин деди:
— Нима қилай, хўжайин?

— Хотинимга, қизимга,
Машина, тақинчоқлар,
Ўғилларимга завод,
Фабрика, ховли-боғлар.

Менга эса бир юртнинг,
Пошоллигин бера қол,
Бизга не сотганини,
Кўриб кўйсин, лақма чол.

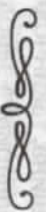
«Нексия» ҳам матоҳми?!
Мен хайдайман самолёт.
Йўқ-йўқ, кўлимда бўлсин,
Бутун бир аэрофлот.

Кўрқиб кетиб йилгита,
— Шошманг-шошманг, — деди, жин,
Кимга нима, дедингиз,
Тушунмадим, хўжайин?

Сиз айтган нарсаларни,
Қила олмайман чиндан,
Чунки мен бори йўғи,
Чой дамлайдиган жинман.

Бузилиб атроф мухит,
Не кўйларга солмади?!
Хатто эртақлардаям,
Хақиқий жин қолмади.

Хуллас, йигит хумчани,
Жинга отиб урибди,
Чол «Нексия»да зув-зув,
Кира қилиб юрибди.



ИККИНЧИ КИТОБ

(Ҳазил)

Алҳол чиқди китобим,
Турган эди босилмай,
Пул чиқмасди «хомий» – эр,
Бўйнига минг осилмай.

Вой, чиқди-я шу китоби!
Кувончдан кўз нам бўлди.
Бутун юртга тарқаган,
Шерлар охир жам бўлди.

Юз минг нусха, ҳазилми?!
Дўконлар кетди тўлиб,
Аммо уч кун деганда,
Одоғ бўлди сотилиб.

Уйга бўлар кўнгиروق;
«Бизга етмай қолди-ку,
Муҳлисларнинг устидан
Кулпсизми, нима, бу?»

Мендан қанча танишлар
Хафа бўлиб кетмади,
Дедим: «Мени тушунинг,
Ўзимгаям етмади».

Китобим бўлиб кетди,
Таржима кўп тилларга,
Демак, менинг номим ҳам,
Кирди қанча дилларга.

Сотилётганимиш китоб,
Хиндистоннинг йўлида,
Кимдир кўриб қолганимиш,
Рим Папасин кўлида.

Рухланиб кетдим жуда,
Ўзимгаам қойилман,
Хамма ўқиятими,
Демак, мен зўр шоирман!

Тавба, астафириллоҳ,
Ўзинг кечир, Худойим!
Омадни Сен улашиб,
Банданг мақтанар доим.

Китоб чикди дунёга,
Аммо кўнглим тўлмади,
Устоз Зулфия опа
Афсус бўни кўрмади.

Татимади бу кувонч
Озод Шарофиддинсиз,
Билмадим, ё «савалаб»,
Ё алкар эди, эсиз.

Кўрмади кўп устозлар,
Бироз кўнглинг сўларкан,
Хеч бўлмаса Саид Аҳмад
Ўлмай турса бўларкан.

Энди ўткир Хошимга,
Худодан умр тилай,
Ва Иброҳим Ғофурнинг,
Борига шукр қилай.

Рим Папаси-ку майли,
Элимга не наф бўлди?
Бу китобим хақида,
Осмонда не гап бўлди?

Бошим қотиб, бўзилиб,
Турганида роҳатим
Минг шукрки, жиринглаб,
Ҳайотворди соатим.



Китоб чикди дунёга,
Аммо кўнглим тўлмади,
Устоз Зулфия опа
Афсус бўни кўрмади.

Татимади бу кувонч
Озод Шарофиддинсиз,
Билмадим, ё «савалаб»,
Ё алкар эди, эсиз.

Кўрмади кўп устозлар,
Бироз кўнглинг сўларкан,
Хеч бўлмаса Саид Аҳмад
Ўлмай турса бўларкан.

ДЎСТИМИЗ ИЗЗАТИЛПОНИНГ ПЎСТИНИГА

(Абдулхай Каримов тилидан)

Киш куннида борганда Самарқандга бечопон,
Сени кийдирди менга бир ошнои қадрдон,
Деди: «Уйга етгунча кийиб юринг, акажон,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Бу қаҳратон совуқда юриб бўлмас пўстинсиз,
Яна шамоллаб қолманг, хофизгина дўстимсиз»,
Малҳам бўлдинг жонимга, нима қилардим сенсиз?
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Фил териси эдингми, бунча қалин бўлибсан?
Қай манзилда ошланиб, қай манзилда қурибсан?
Шу ерда ҳам эганга савоб йиғиб юрибсан,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Кийиб юриб қилурман, ҳар тугманга минг шукр!
Ҳар ёканг-у, ҳар ёнинг, ҳар бурманга минг шукр!
Ҳар чўнтагинг, ҳар чокинг, ҳар бўлманга
минг шукр!

Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Олқишлаб юрди сени, ҳар елкам, ҳар курагим,
Сен илик саклаб турган, ҳар ўлкам, ҳар суягим,
Меҳр учун тавзимда, ҳаммадан ҳам юрагим,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

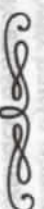
Гоҳо бошимни ўраб, гоҳо ёлдим устимга,
Гоҳо елкамга ташлаб, гоҳ тўшадим остимга,
Қайтганингда бир кучиб, «рахмат» деб
қуй дўстимга,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Саккиз қарич жуссамга бир енгинг ҳам етарди,
Совқотганда янганг ҳам кирса, сиғиб кетарди,
Жаннатда юргандайин жисмим қўшиқ айтарди,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Қилиб юрдим дуолар, чертиб, қоқиб, туф-туфлаб,
Чўнтақлари ачага тўлиб юрсин, суф-суфлаб,
Сени кийган дўстимга кўз тегмасин, туф-туфлаб,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.

Энди ҳар киш сени бир эсламасам бўлмайди,
Ошноларга сен ҳақда сўзламасам бўлмайди,
Сенга атаб бир қўшиқ қуйламасам бўлмайди,
Каттакўрғонлик дўстим, устимга ёлган пўстин.

Ашвор-ла соҳибингни дуо қилур Мархабо:
«Исиккина танида эскиргин, иншооллох,
Умрию давлатини зиёда қилсин Аллоҳ»,
Каттакўрғонлик дўстим устимга ёлган, пўстин.



ЭНГ ГҮЗАЛ ҲАДИС

"Ҳадеб дилингуздан гапириб, одам-ларни зериктирмасдан, ҳазиллашиб ҳам туринглар".

Саҳиҳ ҳадислардан

Бир кампир деди: "Ё, пайғамбар, Жаннатимаммикин, бер хабар?"
Расулulloҳ кулиб дедилар:

"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Демакки, савоби ошса ҳам,
Иймони кўлириб тошса ҳам,
Ҳаж дея югуриб шошса ҳам,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Бекор, минг мискинни тўйдирсин,
Даждолининг бўйинини синдирсин,
Шайтонни тош отиб ўлдирсин,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Исонинг онаси бўлса ҳам,
Мусонинг ҳоласи бўлса ҳам,
Айюбнинг боласи бўлса ҳам,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Олса ҳам эрининг ризосин,
Хизиру Илёснинг дуосин,
Эҳсон қилса ҳам бор дунёсин,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Бир умр рўзадор юрсин, йўқ!
Қаъбани қайтадан кўрсин, йўқ!
Аршни даст кўтариб турсин, йўқ!
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Жаннат бу — яшнаган гулхона,
Жаннат бу — ёшлик, бу — нурухона,
Жаннат бу — завқу-шавқ, тўйхона,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Жаннатда ким юрар ҳассалик?
Оксаган-тўксаган, ғуссалик?
Жаннатта бегона кексалик,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Жаннатда туришиб ўзлари,
Оғриси тиззасин кўзлари,
Уқалаб турурми қизлари?
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Ёнбошлаб олгиндан сўрида,
Тиллодан биллагузук кўлида,
Инкиллаб туришса, тўғри-да,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Жаннатда ажинли юзлар йўқ,
Оху воҳ, ҳасратли сўзлар йўқ,
Ям-яшил баҳор бор, кузлар йўқ,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Жаннат бир боғ эрур мухташам,
Хурлар соч тараган бир ҳарам,
Хомтама бўлмасин чоллар ҳам,
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

Кампиршо йиғлади: Эҳ, аттанг,
Оллоҳим, қилдинг-ку холим танг,
Шунча торми ўша томорқанг?
"Кампирлар жаннатга кирмайдн".

"Оҳ", деди, "дод", деди у кампир
бўлдикими шунчалар бекадр,
бу қандай бедодликдир, ахир?!"
"Кампирлар жаннатга кирмайдилар".

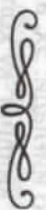
Болага сарф этса бор кучин,
Рўзгор деб тинмаса туну кун,
Нимага, нимага, не учун,
Кампирлар жаннатга кирмайдилар?

Пайғамбар кулдилар бир нафас,
Дегандай: "Кирурлар, бўлди, бас!"
Фақат бу кексайган ҳолдамас,
"Кампирлар жаннатга кирмайдилар".

"Жаннатга кирурлар ёш бўлиб",
Юзлари ой, қаламқош бўлиб,
Саксонмас, ўн саккиз ёш бўлиб.
"Кампирлар жаннатга кирмайдилар".

Кампиршо ичидан кетиб эил,
Турганди кўнглига сигмай қил,
Билса бу — чиройли бир ҳазил,
"Кампирлар жаннатга кирмайдилар".

Мархабо, кичиғу каттағимиз,
Яхшилик қилгувчи ҳаммағимиз,
Яна гул ёшликка қайтағимиз,
"Кампирлар жаннатга кирмайдилар".



ЙИРТІҚ КАМЗУЛ

Бир камзулим бор эди,
Кийса, одам уялар,
Чунки олмадек жойин,
Еб кўйишган кўялар.

Кишда уни эҳсон деб,
Бердим муҳтож кўшнимга,
Ўша кунни шу камзул,
Кириб қолди тушимга,

Ўтганмишман оламдан,
Чоршанбанинг тонгида,
Турганмишман дўзахнинг,
Шундоққина ёнида.

Эмишман шир ялонғоч,
На молим бор ва на пул,
Кўзларимда даҳшату
Кўлимда йиртиқ камзул

Оҳ, у олов, у азоб!
Коврилармиш одамлар,
Қайта-қайта ёнишиб,
Соврилармиш одамлар.

Ўт менгаям урармиш,
Ёқай деб юз, кўзимни,
Шу тешик камзул билан,
Тўсармишман ўзимни.

Фақат, йиртиқ жойидан,
Хар гал жоним куйганда,
Дер эмишман: «Қанийди,
Камзул бутун бўлганда».

Эссизгина тириклик,
Курсин кийиб, еганим,
Шуми ёруғ дунёдан,
Ўзимга обкелганим?!

Ох, кўшим-а, шунга
Суюниб "Раҳмат!" деган,
Олгани-чун раҳматни
Мен айтсам бўлар экан.

Кийимларим жавонга,
Сигиб турарди аранг,
Сандиқда қанча латтам
Қолиб кетди, эҳ, аттанг.

Кариндошлар ичра ҳам
Кийналганлар бор эди,
Чехрасидан билардим,
Ким нимага зор эди.

Гадой сўраса юз сўм,
Жаврардим энсам қотиб,
Табассум билан эмас,
Бердим юзига отиб.

Билсам, мухтож кўлига
Тутқазганим бир тилло,
Охират сандигимга
Тушаркан бўб минг тилло.

Йигиб меросхўрларга
Қолиб кетар молимни,
Ўйламабман ўзим-ла
Олиб кетар молимни.

Ёшлигимда ҳар нени
Деверсам "меники",
Бобом дерди: "Эй, болам,
Берган нарсанг — сеники.

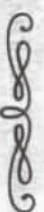
Кийинтирган кийинар,
Едирганлар ейдилар,
Бирини кийсанг, бирин
Эҳсон қилгин", дердилар.

"Шош, — дердилар, — яқинда
Мухтож одам қолмайди,
Садақа қилай десанг,
Ҳеч бир одам олмайди.

Хоҳ яширин, хоҳ ошкор,
Эҳсон қилгин кўлми, оз,
Ҳатто, табассуминг ҳам
Жаннатга бир имтиёз.

Йиртиқ камзулни ушлаб,
Бир нарсани ўйлардим:
Билганимда тўнимни,
Эҳсон қилган бўлардим.

Қарашиб қол, Марҳабо,
Мискиннинг ош, нонига,
Ўлмай туриб, кириб ол
Жаннатнинг айвонига".



ИККИ САНДИҚ "СЕП"

Ҳазил

Шукр, юрtda тўқчилик,
Тўлмоқда эл кармони,
Шунданми, билмам, келди
"Ясан-ясан" замони.

Бу тўғрими, хатоми,
Кайдам, Оллоҳ билади,
Негадир ҳамманинг зўр
Кийингиси келади.

Саксон ёшли кампир ҳам
Фориғмас бу хатодан,
Кўйлак кийгиси келар
Янги чиққан матоддан.

Кетиб жисмин охори,
Турса ҳамки қилтиллаб,
Аёл аёл экан-да,
Юрсам дейди ялтиллаб.

Инсонга ҳар ёшда ҳам,
Ярашар янги либос.
Қани энди, қалбни ҳам,
Ясатолсак шунга мос.

Баъзан бир китоб учун
Қизғонамиз уч мингни,
Кийим ёқиб қолса-чи,
Сарф қиламиз юз мингни.

Мақтанади бир аёл:
«Қишга тўним тўрттадан.
Кўйлагимни санасам,
Ошиб кетар ўнтадан.

Рўмолим-ку беҳисоб,
Камзул кўл қиш-қировга,
Ҳаммасин кийгим келар,
Бергим келмас бировга.

"Ортиғини эҳсон қил!" овозда
Дер бир овоз юракда,
"Нимага?" дейман, ахир,
Ҳаммасиям керак-да.

Тўрт кўйлак ресторанга,
Тўйлар учун тўрттаси,
Келин салом, чарларга
Кийилар тўққизтаси.

Ана, бов айтдим-ку,
Ҳеч бири турмас бекор.
Ҳаммасиям керакли,
Ҳаммасининг ўрни бор.

Опам дейди: "Ҳой, инсон,
Шу туришда кетмагин,
Дарду хасратинг — кийим,
Ўлимниям эслагин".

Опам тўғри айтади,
Қолмайин-да уятта,
Дўконма дўкон чолиб
"Сеп" йиғдим охиратта.

Ўнта кўйлак сотволдим,
Бозор, мазор, бирровга,
Икки кўйлак ғассолу,
Икки кўйлак гўрковга.

Тўрттасини мен ўлгач,
Сандигимдан топишар,
Барин "подцвет" қилиб,
Тобутимга ёпишар.

Бозорда юрсам, битта
Ғадоё келди ёнимга
"Садақа, садақа" деб
Тегиб кетди жонимга.

— Не оляписиз? — дер ғадоё,
Хе, сендақа соқчидан!
— Кафан! — дедим, — сизлардан
Ўлиб кутулмоқчиман.

Тўрт бозорни айланиб,
Топдим қиммат-баҳосин,
Кафанликка сурфнинг ҳам
Олдим алламбалосин.

Вой-вўй, тобут ёпқичим!
Бўлди роса киёмат,
Зангори духобага
Тиқилган заррин оят.

Агар шу оят бўлса,
Курт кумурсқа тегмасмиш,
Кафанимни ўшанда
Куй-муй емасмиш.

Тобутимни кўриб ҳам,
Душманларим ўлворсин,
«Гап»даги ўртоқларим
Кўришиб "Ваҳ!" деворсин.

Айтганча, кафанни ҳам
Мен ўн бешта қиламан,
Биринчи кун учтасин
Алмаштириб қияман.

Бирин тобутта кийсам,
Бошқа бири — лаҳадга,
Бириси Мункар-Накир
Кирадиган соатга.

Киёматгача тоқай,
Бир кафанда юраман,
Бири чириса, бирин
Алмаштириб тураман.

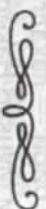
Қандай ётиб бўлади,
Чирик, йиртиқ кафанда,
Маликалардай яшаб,
Шундай ётсам, алам-да...

Айтгандай, сўроқ-савол
Бўлар эмиш, албатта,
Паспортим сервисин,
Сўрасалар керак-да.

Каримова Мархабо,
С, А, ўн етти, тўқсон...
Ёдлаб олдим, кўз юмиб
Айтиб бераман осон.

Билиб куйсин олам ҳам,
Ким узоқни кўради?
Ўлимни эслаб туриш
Мана бундай бўлади.

Койилмисиз, мен қандай,
Донишмандман, хушёрман,
Икки сандик "Сеп" билан,
Охиратга тайёрман".



КУМГА КЎМИЛГАН ОДАМ

(Ривоят)

Мусо алайҳиссалом
Бир тоғни қилиб маскан,
Роббиси чорлаганда,
Сўзлашгани бораркан.

Яна ўша томонга
Кетаётса бир куни,
Бир бой одам тўхтатиб,
Гапта солибди уни.

Айтибдики: "Аллоҳга
Шукр, шукр, минг шукр,
Бандасини неъматга,
Ўраб куйибди буткул.

Қалбларни тўлатибди
Меҳр-шафқат, иймонга,
Ақлу тафаккурдир энг
Кераклиси инсонга.

Жисмида қанча неъмат,
Оёғу кўл, кўз, қулоқ,
Атрофидоғиларин
Санаб этолмам адоқ.

Бойлигим ҳам негадир
Қўпаяр борган сари,
Ўн танга эҳсон қилсам,
Қайтар юз баробари.

Бойлик яхши-ку, лекин
Охират бор, биламан,
Хар танганинг ҳисобин
Сўраса, не қиламан?

Кўрқаман шунинг учун,
Ташвишдан туну кун,
Сўраб беринг, не қилсам,
Бойлигим камаяркин?"

Хўп, дебдилар пайғамбар,
Юргач икки юз кадам,
Учрапти белигача,
Қумга кўмилган одам.

У дебди: Оч-юпунман,
Эй, Мусо, ёмон ҳолим,
Иштоним йўқлигидан,
Қумга кўмилгиб олдим.

Оёқ, кўлим бут, аммо,
Иш йўқ ишлайин десам,
Яқинларим қарашмас,
Нон йўқ, тишлайин десам.

Бу қум ҳам бир бўлмағур,
Оғирлигини қаранг,
Гоҳ исиб, гоҳ совийди,
Чидаб турибман аранг.

Роббинтиздан ҳафаман,
Дунёсида тартиб йўқ,
Ким қулади, ким йиғлар,
Биров очу биров тўқ.

Кимдир қисқа яшар, ким
Юз ёшда ҳам ўлмайди.
Одил бўлса, нимага
Ҳаммани тенг кўрмайди?

Юборай бир хат десам,
Йўқмиш манзил-мақони,
Кўрсангиз, айтиб қўйинг,
Ўнласин бу дунёни.

Хар нарсани кўради,
Бедор дерлар ўзини,
Аммо менга келганда,
Юмволади кўзини.

Синов, деб бандасини
Эзиб ташлади жуда,
Яратанидан кейин,
Хабар-пабар олсин-да.

Нега ҳамма шоду, мен
Дард-ҳасратга туламан?
Тўйиб кетдим, сўранг-чи,
Не қилсам бой бўламан?

Аллоҳ билан сўзлашиб,
Мусо ортта қайтибди,
Саволларга ул Зотнинг
Жавобини айтибди.

Бойга дебди: «Ноллигин,
Етганича қудратинг,
Ношукур бўлаверсанг,
Камаяркан давлатинг».

Кумга кўмилган одам
Олдига келиб деган:

— Нолимасдан ҳар доим,
Шуккур қиласан экан.

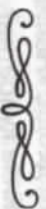
— Ўзи иштонсиз бўлсам,
Юрсам оч-юпун фақат,
Роббингнинг нимасига,
Шуккур қиламан, номард?

Шунда кумни учириб,
Дайди шомол кеб қолди,
Ношуккурнинг танаси
Кип-яланғоч бўб қолди.

Ана халос, бу гаплар
Йўқ эди ҳеч ўйимда,
Энди билволдим — нега
Барака йўқ ўйимда.

Тилим зикр бошлади,
Шу онда беихтиёр,
«Шуккур» десам сифаркан,
Бир нафасга ўттиз бор.

Хали дунё билмайди,
Бойишининг бу йўлини
Яшар баъзи одамлар
Кумга кўмиб ўзини.



УЗАТИЛАЁТГАН ҚИЗГА ОТА ДУОСИ

Изларингиз бўлсин, омин, тул ила райхон, қизим.
Ҳам муборақ, кутли бўлсин сиз борар ошён, қизим.

Келдилар ўз хожангиз, мента омонат эрдингиз,
Топширурман кўлларига тинч, сихат, омон, қизим.

Ҳар аёлга эр турур мавқеда Аллоҳдин кейин,
Хохи кўл, хохи қарол, хоҳ бўлсин у султон, қизим.

Энди хожангиз ҳудуди бўлди қалбу жисмингиз,
Хўсингизни қилмагайсиз элга дастурхон, қизим.

Пардоз-андоз, ноз-итоб бир хожангиз ҳаққи турур,
Ёт киши олдида ёшуриб қилинг пинхон, қизим.

Ховлингиздан чиқмагайсиз хожангиздан беизн,
Соғиниб, хатто, онангиз бўлса ҳам гирён, қизим.

Ёт киши бирлан ўзингиз қолмагайсиз ҳеч қачон,
Кўнгли иллатли, маразлилар қилур бўхтон, қизим.

Сўламамг овозингизни ўйнатиб ҳар касга сиз,
“Сенда кўнгли бор”, дебон кутку солар

Шайтон, қизим.

Фитна солса у яна “Хожанг ёмон, яхшиси бор...”
Ҳайданг ул нопокни сиз кўлга олиб гаврон, қизим.

Эннингизга кийдирурман сабру тоқат тўнини,
Исабрга нафсидин шайтон кўюр қопқон, қизим.

Қолди ота уйингиз, бундан буён шу хожангиз
Гўжа еса гўжа енг, талқон еса талқон, қизим.

Хожангиз сизга либосдир, хожангизга сиз либос,
Ечамағайсизки илоҳий икки бул чакмон, қизим.

Ўтса гап, рўзғорчилик, аввал уэр сиздан бўлур,
Шунда бўлгай беадаб шайтон дили вайрон, қизим.

Хожангизни яхши ишларга фақат даръват қилинг,
Хам илм, хам касбу корга бўлсин ул полвон, қизим.

Озми-кўлми топганига шукур этинг ва сабр этинг,
Бандасига катта бойлик аспиди – иймон, қизим.

Сизга Холиқ айтди: “Кўзни ерга тик, зийнатни ёп!”
Қани энди “Хўп” демоққа топсангиз имкон, қизим.

Деидилар: Яхши аёл сақлар харомдан жуфтини,
“Хўп” дегайсиз бўлса қанча тўғри сўз,
фармон, қизим.

Чорласа ўчоқ бошида бўлсангиз хам тез келинг,
Тонгми, пешинми, аср ё, хоҳ бўлар хуфтон, қизим.

Ёнингиздан хожангиз ҳеч таъби ранжиб чиқмасин,
Хар-на қилсангиз қилинг, кўнглингизнинг шодон,
қизим.

Иншооллоҳ, уйингиздан келтиурсиз яхши гап,
Аччиғин ерга кўмиб, уйда қилинг гумдон, қизим.

Хар аёлдан эри рози бўлса — Аллоҳ розидур,
Берилур унга мукофот — жаннати ризвон, қизим.

Бахтингиз – бўлса ҳаёт қайнона-ю қайнотангиз,
Сиз – ниҳолга бўладурлар яхши бир боғбон, қизим.

Хожангизга уқтирингки, отасин айлаб ризо,
Бўлсин ул мушфиқ онасин дардига дармон, қизим.

Малҳаму юмшоқ бўлинг сиз хам аларнинг олдида,
Иншооллоҳ, хизматида бўласиз чаккон, қизим.

Ўрнатинг доим аҳиллик эгачи-овсин ила,
Тинчи йўқ уй – отаю она учун зиндон, қизим.

Энди масъул бўлдингиз рўзғоргаким, хушёр туринг,
Исроф этманг сув, чироқ, пўчоқ, олов ё нон, қизим.

Косаю пиёлани ушланг авайлаб, синмасин,
Асрамас бўлса тугар, бўлганда хам минг кон, қизим.

Сақламанг нопок идиш, кир, битта тушса —
бир ювинг,
бўлмасин кирдан, ювуксиз нарсадан хирмон, қизим.

Ошхонада ўт-оловга доимо хушёр бўлинг,
Эсингиздан чиқмасин суви қуриб қумғон, қизим.

Иш тежоглиқ бўлса, уйга кут қирар, қайнонангиз:
“Бу гўдақ қайда пишибдур?!” деб бўлур хайрон,
қизим.

Хар юмушни бошланг ўнг қўлу ва бисмиллоҳ ила,
Бор ҳадиски: ўнг томонда барокат, уммон, қизим.

Харки ниятни қилурсиз, “иншооллоҳ”, деб олинг,
Содир ўлғой харна иш – Аллоҳ эса ёзғон, қизим.

Ҳожангиз изни ила ҳар кўшидан олинг хабар,
Ҳоҳ таом, ҳоҳ яхши сўз, ҳарна қилинг эҳсон, қизим.

Яхшиларга яхшилик айлаб, Худони "қарз" қилинг,
Ҳоҳ мусофир, ҳоҳ йўловчи, ҳоҳ бўлур меҳмон,
қизим.

Баъзи хотунлар каби бўлманг хавас, мол жинниси,
Пул топай деб ҳожангиз кўл бўлмасин сарсон,
қизим.

"Ғийбат — одам гўштини тотмоқ билан тенг",
дейдилар,

Кўшилиб пок оғзингизни қилмагaysиз қон, қизим.

Минг шукрки, қўлингизда касбу қор, илму ҳунар,
Элу юрт тинч — кўнглимиз тинч, яхши бу даврон,
қизим.

Беадаб, нодон, илмсиз элга қони ғалвадир,
Одамийнинг жоҳилидан яхшидир ҳайвон, қизим.

Кўшириб қўйдим сепингизга баҳосиз мулк — китоб,
Молингиз бут бўлмади деб қилмайин армон, қизим.

Қодирий, Машраб, Навоий ҳам Хувайдо сизгадир,
Ҳам Бухорийдан ҳадис, уммул китоб — Куръон,
қизим.

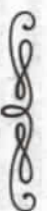
Сизга бу панд, ўн мошин сеп берганимдан яхши,
Икки дунё бахтини кўлаб яшанг, жайрон қизим.

Сиз бировнинг ҳасмисиз, ош-нон умид қилмам сира,
Тинч, омон, соғ бўлсангиз — бас, бошимиз осмон,
қизим.

Отангиз панди ёзилди Марҳабо илки ила,
Бу ўтинчини ёдингизда сақлагaysиз, жон қизим.

Яхши боргаysиз ва биздан рози бўлгаysиз, онам,
Мушфиқим, жоним, жигарбандим, менинг
бийрон қизим.

Энг "муҳим" гап қолмасин: гар қиз-ўғил берса Худо,
Бешигу памперсига бизлар бабогардон, қизим.



ЖАННАТДАГИ "КУНДОШИМ"

Куйилмади ҳеч эрим,
Ичим тўла ўқиниш.
Эллик ёшдан ошса ҳам,
Айшу, ишрат, сўқиниш.

Шундай безор бўлдимки,
Зиррилардим келсам.
Хафа бўлмасдим агар,
Жавобимни берсам.

Охирати не бўлар?
Энди Аллоҳ билади.
Наққошлигини ташлаб,
Судхўрлик ҳам қилади.

Ялинаман: «Ёшмассиз,
Тўғри юринг, дадаси,
Жон — омонат, ўлим — ҳақ»,
Десам, қотар энсаси.

Бу одамни тек кўйсам,
Энди шундоқ ўтади.
Агар бир гап бўлса ҳам,
Нақд дўзахга кетади.

Вой-вой, Худо сақласин,
Кўрқитаман дўзахдан.
Парвойи фалак, бир кун,
Гап бошладим жаннатдан.

Дедим: Дарёсида май,
Тубида лаъл, дурлар бор.
Дадаси-чи, жаннатда
Ўн тўрт ёшли хурлар бор.

Қоматлари келишган,
Харидир кўйлақлари.
Кўриниб турар шундоқ
Болдирин илиқлари.

Биқинлари тасмадек,
Семизмас мента ўхшаб,
Рохат қиласиз нафис
Бармоқларини силаб.

Кўзларингиз камашар
Баданининг нурига,
Фақат пок эркак лойиқ,
Жаннатнинг бу хурига.

"Оҳ" — деди-ю эримнинг,
Ловуллади юзлари,
Ўша хурни кўргандек,
Деда ёниб кўзлари:

— Ўйлабманки, жаннатда,
Мева-чева бор, холос.
Унга қандай қиради,
Ўргатиб куй, илтимос.

Дедим: Ичишни ташлаб,
Халол хунар, касб қилинг,
Хулқингиз бўлсин тўзал,
Судхўрликни бас қилинг.

Аллоҳ деб, дўст бўласиз,
Илм, хунар, санъатга,
Поклигу иймон билан,
Қирилади жаннатга.

Деди: — Хурдан рашк қилиб,
Хурлаймайдими патинг?

Дедим: — Минг бор розиман,
Илоё, кўша-қаринг!

Деди: — Сен не қиласан,
Мен билан бўлса улар?

Дедим: — Шундай жаннатда
Менгаям жуфт топилар.

— Ундай бўлса, керакмас!
Деди қайнаб зардаси.

Дедим: — Хотиржам бўлинг,
Хазиллашдим, дадаси.

Тонгда мени уйғотди,
Юзи тўла нур билан,
Бир қўлида китобу,
Бир қўлида гул билан.

Дедим: — Вой, нима бўлди,
Нега тегдиз гулимга?

Деди: — Илғиниб кетдим
Жаннатдаги хуримга.

“Товба, Товба! Қойилман!”
Дедим, кўксимга уриб,
Шу эргаям бир гапни
Бўларкан-а уқтириб.

Тутаган шамчиروққа
Куйган қаби мойини,
Вой-вой, шу қайсарниям
Топдим нозик жойини.

Бошлади янги ҳаёт,
Чизди тўзал нақшлар.
Хатто чет элдан келиб,
Сотиб олар мухлислар.

Яшар қалби, жисми пок,
Эл-юртини севади,
Вақт топиб баъзан, хатто,
Теннис уйнаб келади.

Энди бизнинг “мавлон”,
Менга қилар насиҳат,
Хар сўзида юз маъно,
Хар ишида юз ҳикмат.

Ундан безор бўлгандим,
Кулсангиз ҳам айтаман,
Бугун уни шу ёшда
Севиб қолдим қайтадан.

Хатто, ўша хурлардан,
Рашк қилиб қолдим андак,
Жаннат эшигидан ҳам
Мўралаб турсам керак.

Дарвозасига ёзиб
Қўяман шу шеъримни:
Эй, жаннатнинг хурлари,
Хафа қилманг эримни.

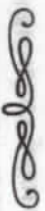
Сизга лойиқ қилгунча,
Бадқилиқ бу кишимни,
Ердан териб олганман,
Синган қанча тишимни.

Ёрилди канча курси,
Канча эшик, ойнаклар,
Учиб ўтган бошимдан
Канча ликоб, чойнаклар.

Меҳнатини мен кўрдим,
Оқди канча кўз ёшим,
Роҳатини сиз кўринг,
Жаннатдаги кундошим.

Эрим қайта ёшариб,
Ёнингизга кирган дам,
Дуо қилиб кўйинг бир
Марҳабо шўрликни ҳам.

Сиз ҳақда бир эшитган
Эркак холи шу бўлса,
Нима бўлар экан-а,
Ўзингизни бир кўрса?!



ГУЛДАСТА – 1

Кўксинг ёниб кетаркан,
Севиб қолсанг агарда.
Ўжигандим мен буни
Қайсидир бир асарда.

Эрим гул олиб келди,
Менга берди айвонда.
Бир-бирини имлашиб,
Келинларим хайронда.

Котиб қолдим хайратдан,
Не бўлди бу кишига?
Тушунолмай лол эдим
Бу дунёнинг ишига.

Йиглавордим бахтимдан,
Яратганга ташаккур,
Қариганда бўлсам
Қадр топдим, минг шукр.

Кандай нозик гулдаста,
Қойил қолдим дидига.
Дейсиз, гўё ёш йигит
Опти севган қизига.

Шунча гўзал бўлуirmi
Оддий атиргул, наргис?
Фунчалари йўрғада,
Тиканларивм нафис.

Гулдай гўзал бўб кетди
Эримнинг қош, кўзим.
Ўн минг сўмдан камига
Олмагандир ўзим.

Шунча пулга бу тулни
Севганидан олган-да!
Баъзан пиёла отса,
Дебман: "Кўнгли қолган-да..."

Севмайди, деб ўйлабман
Қарамаса қайрилиб,
Сал бўлмаса, бир йили
Кетай дебман айрилиб.

Эрим ўзи «жентельмен»,
Эрим ўзи меҳрибон!
Уриб, туртиган бўлса,
Аслида, ўзим ёмон!

Баъзан тортишиб қолсак,
Қолмас эдим бир гапдан.
Ювош турганим билан,
Ман ҳам "чаканамасман".

Шу бўлгундан севаман,
Бақирсаям, майлига.
Бир лаҳзада айландик
Мажнун билан Лайлига.

Гулдастани гулдонга
Солиб кўйдим авайлаб.
Шу бўлгун пардоз қилай
Эрим учун атайлаб.

Тошойнага боқдим-у,
Уялиб кетдим фақат.
Мени хотин киё юрган
Шу одамга минг раҳмат!

Қани бел, қани елка,
Қани қош, қани киприк?
Қойил сенга аёлни
Чалғитган тирикчилики!

Ўша кунни ўзимга
Қашф қилдим бир оят:
Бепардоз юриш — эрли
Аёл учун жиноят.

Созладим қош-кўзимни
Ботиб ширин хаёлга,
Бир соатда айландим
Кўҳлиқкина аёлга.

Туғаб қотти, ўлсин-а,
Атирларам бир қиммат!
Келинлардан сўрашга
Бўларкансан хижолат.

Омон бўлсин шу эрим,
Олдираман зўридан:
"Макс фактор", "Мери Кей",
"Орифлейм" — ҳар туридан.

Қилиб кўйдим ораста
Сочу турмақларимни.
Янгилашим керак бир
Тунги кўйлақларимни.

Тақилди неча йиллар
Тақилмаган мунчоғим,
Гулдастанинг бўйига
Тўлиб кетди ётоғим.

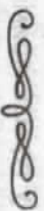
Бу бир буюк кун эди,
Гадо етгандай тожга,
Мисоли расул каби
Юксалгандим меърожга.

Шу кун эрим ҳам гўё
Нур сочарди оламга.
Исо Масихдай бўлиб,
Кириб келди хонамга.

Мени кўриб, кўзлари
Катта-катта очилди.
Кўлидаги газета
Ерга тушиб сочилди.

Назокат билан секин
Дедим: "Раҳмат гул учун".
Эримнинг кўзларидан
Сочилар эди учкун.

"Қимматдур?" деб ноз билан
Юзларимни ёпволдим.
Эрим деди: "Билмадим",
Йўлакчадан топволдим".



ГУЛДАСТА - 2

Юрагимнинг ўзига
Қизамик тошди дув-дув.
Кутмаганда, бошимга
Ағдарилди қайноқ сув.

Чиқиб кетдим ётоқдан
Жоним сизмай танага,
Кирдим эримнинг катта
Расми бор хонага.

Хозиргина мен қандай
Бахтли эдим, шод эдим!
Эримнинг суратини
Кўлга олиб "дод" дедим..:

"Эркак бўлмай ер юткур,
Бетгинангни ел олсин!
Йўлакчадан топволган
Гулнинг бошингдан қолсин!

Нима қилардинг бўзиб
Тинчгина ҳаётимни?
Унутиб бўлгандим-ку
Аёл деган отимни.

Меҳр кутган мен аҳмоқ!
Ўзимда эс қолмаган,
Гулдаста берармидинг,
Бир гунчага олмаган!

Адо қилдинг куйдириб,
Қачон одам бўласан?!
Хотин бўлиб ўрнимда
Бир кун турсанг, ўласан!

Эркак — пир, деб соянгга
Солардим-а пояндоз,
Писмиққина бўлволиб,
Куйдиргансан, хотинбоз!

Унутганим йўқ кунда
Ичиб келишларингни,
Болаларим ризқини
Сочиб келишларингни.

Ўнгу чап юриб, алдаб,
Қанча қилгансан гаранг,
Ўлиб қолар эдингми
Яна битта алдасанг?!

“Ўзим олдим – сента”, деб
Туrolмасмидинг бир пас?
“Йигирма минг сўм экан”
Демайсанми, ярамас?!

Шуям гул бўтими, бир
Бели боғлиқ супурги!
Ерда ётган нарсани
Нега олдинг, куйдиргиги?!

Танлаб, не йигитларнинг
Қоматини эгиб ман,
Одам куриб қолгандай
Сен мумсиқка тегибман!

Бир айланиб ёшлиқка
Қайтиб қолсам қанийди,
Сендан маҳалламдаги
Тешавой ҳам яхшийди.

Доим хайит-байрамда
Юради гул кўтариб.
Сен-чи, “Ўзинг олвол” деб
Келасан пул кўтариб.

Урамани бошимга
Ўзим олган пулингни?!
Кўнглим чўнтақмидики,
Солиб юрсам пулингни.

Ювошгина бўлволиб,
Билмагандай турасан,
Эсон-омон тонг отсин,
Ажрашаман, кўрасан!

Айттигимни айтиб,
Юланиб турсам энди,
Эрим ногоҳ уйқудан
Уйғониб туриб деди:

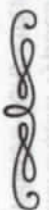
— Ётмайсанми, ким билан
Гаплашяпсан, аяси?
— Ҳа, йўғ, шу суратингиз
Зўр чиккан-да, дадаси.

Тавба, астафруллоҳ!
Худо олсин феълимни,
Бир пулни деб мен аҳмоқ,
Итдек қолдим эримни.

Суратини бўлса ҳам,
Қилдим анча беҳурмат,
Мен нодонда бари бир
Етмас экан маърифат.

Пешона-да, Мархабо,
Нолимайин ҳеч кимга
Нима қилай шундай эр
Тушган бўлса чекимга?!

Ётоққа кириб гулни
Кучиб шипшидим аста:
Ҳамма-ҳаммаси учун
Раҳмат сенга, гулдаста.



ЭРИМ БИЛАН ДАМ ОЛДИМ

Уй-рўзғор ташвишлари,
Ҳоритиб кўйди бари,
Бориб сихаттоҳ сари,
Эрим билан дам олдим.

Мен — касал, у соғ эди,
Шундан вақти чоғ эди,
Ейиши тўшт-ёғ эди,
Эрим билан дам олдим.

Бир хонада икки жон,
У — меҳмон-у, мен — мезбон,
"Ош дамла, сол дастурхон!"
Эрим билан дам олдим.

"Телевизорни кўйиб бери!"
"Тарвизимни сўйиб бери!"
"Коса" қиб бери, ўйиб бери!"
Эрим билан дам олдим.

Хай-хай, бошланди футбол!
"Войдод, ракиб урди гол!
Тепмайсанми, югур, бўли!"
Эрим билан дам олдим.

"Алла айт, уйкум келди!"
"Ялла айт, тургим келди!"
Тутволиб ургим келди,
Эрим билан дам олдим.

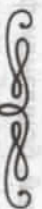
"Қашлаб кўйгин орқамни!"
"Уқалаб кўй елкамни!"
"Қовуриб бер куркамни!"
Эрим билан дам олдим.

Рашк қилади молдан ҳам,
Аталахур чолдан ҳам,
Тойдим охир ҳолдан ҳам,
Эрим билан дам олдим.

Уйимдаги бу меҳмон,
Дардисари ғами жон,
Соғайишим дарғумон,
Эрим билан дам олдим.

Даволаниш қаёқда?
Юриб бориб оёқда,
Кайтдим ҳассатаёқда,
Эрим билан дам олдим.

Кушним сўрайди: — Ҳай-ҳай!
Бўб қолибсиз калитдай
Нима бўлди, айланай?
— Эрим билан дам олдим.



УЙИМДАГИ «ШПИОН»

(шеърӣ эртак)

Ғап тарқалди шаҳарга,
Айтсам сизга эртақлар,
Кувончидан осмонга,
Сакрар эмиш эркақлар.

Жаннатнинг боғларига,
Бошлармиш ҳаёллари.
Бу хабардан неғадир,
Хафамиш аёллари.

— Нима ғап? — деб сўрасам,
Бир эркак деди мамнун:
— Икки хотин олишга
Рухсат берилди бутун.

Ҳн беш ёшли йигитдан,
Тўксон ёшли чолгача
Бўб қолибди юришу
Туришлари бошқача.

Бўяганмиш Нўрмончол
Оқ сочини қорага.
Қарамасмиш кампири
Шўрлик Жаннат холага.

Ҳсол бир чол турганмиш
Кўзларида ёниб чўғ.
Айтар эмиш: Эндиям
Ҳладиган жинни йўқ!

Тавба қилдим, тобутда
Кетётган эркак ўлик
Қабристонга боргунча,
Ўтирганмиш тип-тирик.

Келолмасдим ангайиб,
Бу хабардан ўзимга,
Бало кўриниб кетди
Эркак зоти кўзимга.

Муқаддас китобларда
Ўқитандим бир оят:
“Хотинларингиз ичра,
Қилолмассиз адолат”.

Булар байрам қиялти,
Ўйламай бош-кетини.
Хотинлари сиқилиб,
Еса-чи ич-этини?

Зулм қилган бўлмасми,
Хотинларига оғир?
Зулмкорнинг манзили
Дўзах дейилган, ахир.

На илож, гарчи, бундан
Жонимга озор етди.
Уйга чоғдим, эримни
Хурсанд қилгим келкетди.

Чунки унинг бошданок,
Ниятлари чап эди.
Ўн йил олдин ҳам уни
Сайратган шу гап эди.

Оёқларим чалкашиб,
Уйга чоғиб кетаркан,
Дедим: “Эрим, ниҳоят,
Орузсига етаркан.

Бу хабарни эшитиб,
Ёниб кетади кўзи.
Хотинни жуфт қилолмай,
Зўрға юрганди ўзи.

Энди менинг устимга
Лайлини олармикин.
Тушида номин айтган,
Хайрини олармикин?”

Уйга кирдим халпослаб,
Айтдим, сабрим етмади.
Нимагадир у киши
Хурсанд бўлиб кетмади.

Кўчадаги эркаклар
Номард экан, қув экан.
Кувонмади меники,
Вафодори шу экан.

Аёллардан бир ўзим
Бахтли эдим оламда.
Айланайин эримдан,
Андишали одам-да.

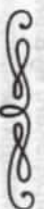
У секин гап бошлади,
Киётиб оқ дўппини:
– Бошлагандик қачонлар,
Энди рухсат бўётими?

Бу гапдан сўнг юракда
ўчиб қолди чироғим.
Илон экан ёнимда
Яшаб юрган ўртоғим.

Ё мен гўлман, бу ишни
Шу пайтгача билмабман.
Ё у тоза "ишлаган",
Хатто, шубҳа қилмабман.

Эсим курсин, шунчаям
Бўламанми содда, жўн.
Қадингни ур, офарин,
Замонавий "шпион".

Кўзларимда ёш билан,
Тамом бўлди эртақлар:
Раҳмат сизга, руҳсатни
Қутиб юрган эркақлар.



ГАП

Ўнта ўртоқ неча йил
Кўришолмас эдик бир.
Дийдор ҳам керак, ахир,
Ана гап-у, мана гап.

Соғинишгандик чиндан
Гап ўйнадик юз мингдан.
Зап чикдим-да уйимдан,
Ана гап-у, мана гап.

Ҳазалхонлик қиламиз,
Машрабхонлик қиламиз,
Эҳ, ўзимиз биламиз!
Ана гап-у, мана гап.

Эримга ҳам билдирдим,
Лойка феълин тиндирдим,
Вой-вой зўрға кўндирдим,
Ана гап-у, мана гап.

Яшардим Янгибодда,
Йиғин Юнусободда,
Тўрт автобус — тўрт патта,
Ана гап-у, мана гап.

Беш минг бўлди йўл кирам,
Ичим ачиди бирам,
Ўлсин шу ўтириш ҳам,
Ана гап-у, мана гап.

«Бер, бер», деб дуо қилдик,
Бандалик даъво қилдик,
Шунда ҳам хато қилдик,
Ана гап-у, мана гап.

Кейин навбатма-навбат
Қилишиб сабру тоқат,
Сўрашдик икки соат
Ана гап-у, мана гап.

Бўлдик чойу, ошланиб,
Кайфиятлар хушланиб,
Ғийбат кетди бошланиб,
Ана гап-у, мана гап.

Турганлар ҳам қолмади,
«Юрган»лар ҳам қолмади,
Ўлганлар ҳам қолмади,
Ана гап-у, мана гап.

Мақтандик қай биримиз,
Ўртандик қай биримиз,
Қолмади ҳеч сиримиз,
Ана гап-у, мана гап.

Кириб кетиб Тошкондан,
Тешиб чиқдик Анжондан,
Ош яхшиймиш лағмондан,
Ана гап-у, мана гап.

Қолмади нарух-наво,
Беҳуда сўз мудао,
Сухбат ҳам бўлди расво,
Ана гап-у, мана гап.

Нодон эканмиз анча,
Кулайлик бўлса қанча,
Ношуккурлик ҳам шунча,
Ана гап-у, мана гап.

Нихоят, ёқа ушлаб,
Артистлардан очдик гап,
Бўб кетдик тараф-тараф,
Ана гап-у, мана гап.

Номларин айтиб бир-бир,
Ахтардик тирноқдан кир,
Қилдик росаям "хузур",
Ана гап-у, мана гап.

Суриштириб зотини,
Билдик нечта хотини,
Юлдик қанот-патини,
Ана гап-у, мана гап.

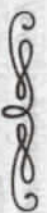
Кўйиб кўйиб типпа-тик,
Бошдан оёқ қарадик,
Юз камчилик санадик,
Ана гап-у, мана гап.

Қилган ғийбатимизга,
Юз гуноҳ ҳаммамизга,
Ёзилди номамизга,
Ана гап-у, мана гап.

Шўрлик хофиз болани,
Келган экан омади,
Гуноҳи ҳам қолмади,
Ана гап-у, мана гап.

Бир юз беш минг пул тўлаб,
Бир коп гуноҳ орқалаб,
Кетдим уйимга қараб,
Ана гап-у, мана гап.

Махшарда хали у коп,
Очиб, қилинса ҳисоб,
Ҳолим бўлади хароб,
Ана гап-у, мана гап.



ОНАМНИ КЎРГАНИ БОРАМАН

Йигит тилидан

Бозорга чиқибди кулупнай,
Етказди, Худодан айланай,
Илиниб, илиниб олволай,
Онамни кўргани бораман.

Ишларим йўлимни тўсса ҳам,
Пойимда тиканлар ўсса ҳам,
Бир даста гул олиб бўлса ҳам,
Онамни кўргани бораман.

Кирсам ҳам иккита нон билан,
Бағрига босади жон билан,
Айтади: "келиндим, жон болам?"
Онамни кўргани бораман.

Бўлиниб, хар ким ўз йўлига,
Ташладик келинлар кўлига,
Ялиниб яшар ўз ўғлига,
Онамни кўргани бораман.

Кийиниб, охорли, саришта,
Бормайн эски, чанг ковушда
Сўзлайин энг майин товушда
Онамни кўргани бораман.

Ичволиб, маст бўлиб бормайн,
Хайвондан паст бўлиб бормайн,
Хит қилиб юрагин ёрмайн,
Онамни кўргани бораман.

Ичига солиб ғам-ғуссасин,
Тукканига афсус емасин,
“Ўлсанг ҳам розиман!” демасин,
Онамни кўргани бораман.

Куйдирги фарзандин доғида,
Синмасин қариган чоғида,
Эъозлай жонининг соғида,
Онамни кўргани бораман.

Ўтирай бемалол, ёзилиб,
Қолмасин ташвишим сезилиб,
Юрмасин юраги эзилиб,
Онамни кўргани бораман.

Айтмайин боламнинг ғамини,
Билдирмай рўзғорим камини,
Ўчирмай юрагин шайминини,
Онамни кўргани бораман.

Акамнинг яхшисин оширай,
Укамнинг айбини яширай,
Қувнатиб меҳрини тоширай,
Онамни кўргани бораман.

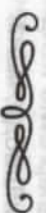
Уй талаш-мол талаш қилмайин,
“Унга кул, менга оз”, демайин,
Бошини оғритиб келмайин,
Онамни кўргани бораман.

Эрқалай: “Оймомам, ўзимни,
Қувнатиб турасиз кўзимни”,
Қулади эшитиб сўзимни,
Онамни кўргани бораман.

“Хаммадан гўзалсиз”, деб атай,
Сўлиган руҳини яшнатай,
Кулдириб-кулдириб, яйратай,
Онамни кўргани бораман.

Нурланиб қайтаман ёнидан,
Куч олиб жисмию жонидан,
Қузатар кулиб, айвонидан,
Онамни кўргани бораман.

Ўшадир, Марҳабо, давлатим.
Энг гўзал фарзим-у суннатим,
Оёғин остида жаннатим,
Онамни кўргани бораман.



“ХҮЛ-ХҮЛ”

Қайнона билан келин
Ногоҳ айтишиб қолиб,
Кетди ота уйига
Келин боласин олиб.

Жиринглади телефон,
Олди йигит онаси,
Қўнғироқ қўлаётган
Ўғилнинг қайнонаси:

“Ассалому алайкум,
Қўдажоним, айланай,
Муллакамлар омонми?
Қўёв ўғлоним қалай?

Болалар етиб келди,
Ўтиришибди, мана,
Гурунглашиб айрардик,
Бирга келганингизда.

Набирангиз бир ширин,
Катта қилиб қўйибсиз,
Ёқимтойлигин кўринг,
Қуйиб қўйган ўзингиз.

Қўёв боламга ўхшаб
Ақл чиқар қўзидан,
Бобосига тортган-да,
Нур ёғилар юзидан.

Омон бўлинг бахтимга,
Раҳмат сизга, қўдажон,
Қизингиз гул-гул яшаб,
Сиздан келтирди салом.

Нега келганин билдим,
Қўлимда “адаб чўп”и,
Хар нарсаси бормиш-у,
Туғаб қотти “хўл-хўл”и.

“Хўл-хўл” сиз қолган бўлса,
Қийнагандир сизни ҳам,
Сал бўлмаса хиёлат
Қилар экан бизни ҳам.

Яхшиям жўнатибсиз,
Тахминимиз чин чиқди,
Қўнғлига қўл солгандик,
“Қибр” деган жин чиқди.

Ҳозир ўша жинини,
Бўғибгина ўлдирдик,
Қўйни-қўнжи, чўнтагин,
“Хўл-хўл” билан тўлдирдик.

Қиз узатган ховли-да,
Баланд-пастни кўрганмиз,
Томорқанинг барига,
“Хўл-хўл” экиб қўйганмиз.

Уй-жойимиз “хўл-хўл”дан,
“Хўл-хўл”дан сув, нонимиз,
Баъзида шу “хўл-хўл”нинг,
Қўлидадир жонимиз.

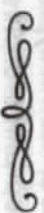
Фарам қилганмиз уйга,
Ўша “хўл-хўл”ни териб,
Жўнатамиз қизларга,
Уч-тўрт туғунни бериб.

Болаларингизни ҳам,
Кудангиз олиб кетди,
Тўрт қол "хўп бўлади"ни,
Мошинга солиб кетди.

Сиз – устоз, у – талаба,
Хар юмушни ўргатинг,
"Хўп-хўп"и тугаб қолса,
Дарров менга жўнатинг".

Эй келин! "Хўп" деган сўз,
Уч харфдан тўзилган,
Аммо унинг важидан,
Канча уйлар бўзилган.

Доно бўлсанг "хўп-хўп"ни,
Бошингдаги "тож" деб бил,
Агар бахтли бўлмасанг,
Марҳабо холанг кафил.



КЎРПАЧА

Бир авлиё — Роҳила,
Яшар эди кулбада,
Иш-юмуши — ибодат,
Кўрпачаси увада.

Бир кун дедилар унга,
— Кўрпачаларинг жулдур,
Биз бир бойни биламиз,
Янги қилиб берадур.

Роҳила деди силаб,
Увада кўрпачасини:
— Сиз кўрган нарсаларни,
Аллоҳ кўрмаптими?

Хар иш бўлса ўзидан,
Ўзидан кўп-озимиз,
Аллоҳ рози бўлганга,
Шуккур, биз ҳам розимиз.

Роҳилага хайронман,
Қилмайдими уй-рўзғор,
Ёлғиз аёл кишига,
Тоғу тошда нима бор?

Ўрнида бўлганимда,
Тегиб бир яхши эрга,
Бекалик қилар эдим,
Катта бир ҳовли, уйга.

Ўстираддим фарзандлар,
Ўлиб, кучиб, пўпалаб,
Яшар эдим эримнинг,
Оёғини укалаб.

Болалар катта бўлса,
Совчи кут, тоғора қил,
Энг буюк вазифам шу,
Карнаю ноғора қил.

Қилмасанг бўларканми?!
Элу юрт, урфу одат,
Аёл кишига шунинг
Ўзим эър ибодат.

Уйда йиртиқ кўрпача!
Вой, шўрим курсин мени,
Ундан кўра елкамдан,
Олиб ташланг калламни.

Совчи келиб қолса-чи,
Шу аҳволимга ҳозир,
Бахмал олиб берворсин,
Югур, отангга югур.

Эрим: "пул йўқ", десин-чи,
"Топасан!", деб кўймайман,
Уйимнинг шу камини,
"Ёпасан", деб, кўймайман.

Топмасин-чи "дод", дейман,
Ўзи яхши билади,
Заглайман, керак бўлса,
Малайлик ҳам қилади.

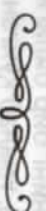
Кўрпачамни душманга,
Эланиб ҳам бутлайман,
Керак бўлса шайтондан,
Тиланиб ҳам бутлайман.

Не қилсам қиламанки,
Уйимда риёқ, кут бўлсин,
Болаларим қорни тўқ,
Ва кўрпачам бут бўлсин.

Роҳила меърожига,
Булут сузиб етмайди,
Дунё кўл чўзса, унинг
Ковушига етмайди.

Шунинг учун мен бу — мен,
Синик, майда Мархабо,
Роҳила бу – Роҳила,
Яхлит, буюк авлиё.

Юксалмас ҳаёт йўлини,
Минг текисла жўвада,
Кўрпачанг бут бўлса-ю,
Қалбинг бўлса увада.



Минг текисла жўвада,
Кўрпачанг бут бўлса-ю,
Қалбинг бўлса увада.

НОШУКУР

"Мен бойманми, камбағал?"
Бир одам берди савол.

Расулulloх дедилар:

— Уйингда нима аҳвол?

Кайнайдими қозонинг?

Кунинг қандай ўтади?

Уйингдаги емишинг,

Неча кунга етади?

— Уч кунлик овқатим бор,

Деб, у киши олди тан,

Расулulloх дедилар:

— Унда сен — бойлардансан.

Ўйлаб қолдим: Мен кимман?

Етарли ҳар бўюмим,

Қўлпигидан йиртилмас,

Ўн йилда ҳам кийимим.

Емишинг бир ойлигин,

Йиғиб, ғамлаб қўйганман,

Ёз мевасин қайнатиб,

Қишга дамлаб қўйганман.

Тўй-тўйчиғим ўтмайди,

Бекарнай, беноғора,

Меҳмон кутсам етмайди,

Ўттиз бешта тоғора,

Ўлим бўлса, қўк кийиб,

Бир йил аза тутаман,

"Уч", "Етти", "Йигирма" деб,

Тўйдай меҳмон кутаман.

Меҳнат билан пул топиб,
Битта тўйда сочаман,
"Етмапти", деб яна,
Ҳасратимни очаман.

Ҳаёт бўлганларида,

Расул алайҳиссалом,

"Мен бойми ё камбағал?"

Дев сўрасам савол,

Деган бўлар эдилар:

"Бурнинг ерга ишқалтури

Сенинг отинг — Исрофгар,

Сенинг отинг — Ношукур".

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

Немақдод нимага меҳ,

ДАМ ОЛГАНИ БОРАМАН

Уй тула бола-чакам,
Юрагимга керак дам,
Шукур, чикди нафакам,
Дам олгани бораман.

Хеч нимага ишлатмай,
Бир боламга ушлатмай,
Соғлигим учун атай,
Дам олгани бораман.

Бошқалардан нейим кам?!
Икки юз минг нафакам,
Ўн кунгина бўлса ҳам,
Дам олгани бораман.

Рангим қолди синикиб,
Ковоқларим димиқиб,
Келайин бир тиникиб,
Дам олгани бораман.

Учта болам — учта фам,
Хали у, хали бу кам,
Бир яшашсин менсиз ҳам,
Дам олгани бораман.

Нотинч қизим рўзғори,
Эри нобот, безори,
Эзди шунинг озори,
Дам олгани бораман.

Ўтирайми фам ютиб,
Юрак ўйноғим тутиб?
Хаммасини унутиб,
Дам олгани бораман.

Четта суриб гуссани,
Белга тутиб "пенса"ни,
Кошга кўйиб ўсмани,
Дам олгани бораман.

Келинлар пиширди нон,
Олдим сочик, дастурхон,
Бир яйрасин куйган жон,
Дам олгани бораман.

Ўсма қолмасин, вой-вой,
Райхон, жанбил, "Авеер чой",
Бир чўмиллай бўлса сой,
Дам олгани бораман.

Олдим совуну, атир,
Хатто, чивинга раптор,
Чилвир олдим ювсам кир,
Дам олгани бораман.

Кўшнилардан айланай,
Хажга кузатишгандай,
Киришадди пайдар-пай,
Дам олгани бораман.

Бири майиз обчикди,
Бири асал собчикди,
Тўлғаишди қолчиқни,
Дам олгани бораман.

Жойлаётсам чой, тузим,
Келиб қолди-ку қизим,
Мақтандим ёниб кўзим:
"Дам олгани бораман!"

Кизим сўради менадан:
— Пул келди қай одамдан?
— Давлат, деган "отамдан".
Дам олгани бораман.

— Тавба, тавба! — деди у,
Юзида ёниб кулгу,
— Отангиз ўлганди-ку?!
— Дам олгани бораман.

Бу "отам" ҳеч ўлмайди,
Мени ташлаб кўймайди,
Хар ойда бир йўқлайди,
Дам олгани бораман.

Тўккан боланг ҳам қайда,
Пул юбораар хар ойда?
Ўша "отам" дан фойда,
Дам олгани бораман.

Қанча болам бўлмасин,
Қанча суяб, суймасин,
Шу "отам" дан кўймасин.
Дам олгани бораман.

Кизим пўнғиллаб деди:
— Куёвингиз юборди,
Пул керак бўлиб қолди,
— Дам олгани бораман.

Дедим: "Эринг ичади,
Пул бердингми, сочади,
Шу сафар тинч кўй мени
Дам олгани бораман."

"Отам" деган: "Ишларинг,
Катта-катта тишлагин,
Соғлигингни тиклагин.
Дам олгани бораман.

Деди: "Пулсиз борсам гар,
Жанжал қилади баттар,
Борарсиз бошқа сафар..."
Дам олгани бораман.

Туриб олди "Беринг" деб,
"Қайтарамиз, келинг", деб,
Ўлади шу эрин деб,
Дам олгани бораман.

Дедим: "Сенга борлигим,
Тириклигим, соғлигим,
Керакмасми, жон кизим,
Дам олгани бораман.

У деди: "Нима қилай?
Пешонам бўлса шундай?!
Ё пул беринг, ё ўлай!
— Дам олгани бораман.

Шу эрингнинг дастидан,
Кутулмадим асти ҳам.
Одамдай қачон мен ҳам,
Дам олгани бораман?

Сенга шу пулми, ма ол,
Эрингга ёпишиб қол!
Кейин мен ҳам бемалол,
Дам олгани бораман".

Киз пулни олиб кетди,
Чўнтакка солиб кетди,
Хамма иш қолиб кетди.
Дам олгани бораман.

Осмонга караб сокин,
Юм-юм йиғладим секин:
Фалвасиз жой бормикин?
Дам олгани бораман.

Йиғладиму юпандим,
Мана, ўтди бир куним,
Яна келади пулим,
Дам олгани бораман?

Нега қиламан "оҳ-воҳ"
"Отам" бор бошда паноҳ
Шу сафар, иншооллоҳ
Дам олгани бораман.

МЕН ЯШАЙМАН

Йиғлаб қолди бемор боқийш,
Бир ойгина умри қолганмиш,
Дедим: "ўша дўхтирга дег" "Киш!
Мен яшайман, худо хоҳласа".

Дейишса ҳам "дардинг бедаво",
Айтинг: "Жоним эгаси Аллоҳ",
Дег: "Номид бўлмайман асло,
Мен яшайман, худо хоҳласа".

Пичоқ тикиб, қовласа офрик,
Бўлиб қолсам қоксуяк, ориқ,
Гуноҳларимдан бўлиб фориғ,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Дерлар, гуноҳга — ғам кафорат,
Дард, ташвишли ҳар дам — кафорат,
Бунга саҳиҳ ҳадис кафолат,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Вужудимда бу дардим меҳмон,
Сийлаш керак меҳмонни мезбон,
Кузатаман ютсам ҳамки қон,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Яқинларим кўзи тўла ғам,
Дилларида изтироб, алам,
Дегим келар "ташвишми, шу ҳам"
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Биров ҳақкин еб юрсам куйинг,
Ёлғон-яшиқ деб юрсам куйинг,
Иймоним бор қувонинг, куйинг,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Битта ётган касал ўлгунча,
Кетиб қолар соғлардан қанча,
Бу дунёда ишларим шунча,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Бир ой бўлса, бир ой-да, ўрток
Шу вақтга ҳам шукур, беадок,
Мумкин қанча яхши иш қилмоқ,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Ўттиз кунда ўттиз минг дона,
Айтиш мумкин тасбеҳ, шукрона,
Вақтингизни чоғ қилинг, она,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Ака, ука, житар, дўст, янга,
Сизларни ҳам қийнаб қўйдим-а,
Рози бўлинг хизматингизга,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

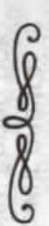
Фақат кўркманг сал учитворсам,
Кўзим юмиб индамай қолсам,
Бўлиб сокин, бедарду, беғам,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Бунни ўлим деманг, илтимос,
Инсон яна тирилмоғи рост,
Бу вақтинча сукунат, холос, айтма,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Мухими шу: гарчи беморман,
Ғам-азобдан тунлар бедорман,
Шу лаҳзада тирикман, борман,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Дард баҳона тозарятман, деб,
Озсам, бўйга узарятман, деб,
Борган сари тузарятман, деб,
Мен яшайман, худо хоҳласа.

Мусибатдан ўча ҳам хуши,
Яшаш керак умид-ла киши,
Ноумидлик шайтоннинг иши,
Мен яшайман, худо хоҳласа.



АФЛОТУННИНГ “ХОТИНИ”

Эрим деди: — Ишонсанг,
Бир дўстимга қарз бердим,
Қарз бердим, ҳам пулим,
Ҳам дўстимдан айрилдим.

Бу йил ўн йил бўлади,
Чоп-чоп толдим мен,
Эшигига пул сўраб,
Беш юз марта бордим мен.

Хотинининг олдига,
Аяси, сен, бориб бок,
Дедим: — Билинг, дунёда,
Энг зўр савоб – қарз бермоқ.

Жаннатнинг эшигига
Ёзилганмиш бир ҳисоб:
“Садақага — ўн савоб
Қарз берганга юз, савоб”.

Ҳикматларда: Қарздорни
Бойигунча кут, деган,
Фақир бўлса, қистамай,
Қарз баҳридан ўт, деган”.

Эрим деди: — Ҳозир бой,
Пулни бермайдим, номард,
Машина, ховли олиб,
Ўй солди қават-қават.

Кўрқиб кетдим: — Ё, тавба!
Бу қандайин жаҳолат?
Ўлса шунча қарз билан,
Охирати – ҳалоқат.

Бордим ўша одамнинг,
Сўраб, уй-маконига.
Тушунтирдим, ўтириб,
Хотинининг ёнига:

“Айланайин, ўртоқжон,
Эр – пошшо, биз – вазирмиз.
Қиролмаймиз жаннатга,
Турса шунча қарзимиз.

Қарздор қарзин узмаса,
Бўлиб туриб имкони.
Қабул бўлмайди, хатто,
Қилган хайру эҳсони.

Сиз эса, уй қурибсиз,
Машин олибсиз, мана,
Қарз узишнинг ўрнига
Тўй қиллапсиз яна.

Биламан, ожизамиз,
Эрга етмас кучимиз.
Аммо ҳар не қилиб ҳам,
Йўлга солмоқ бурчимиз.

Болам-чакам, деб юрар,
Шўрлик эр, не қилмасин.
Секин айтинг акамга:
Охирати куймасин”.

Қайдим. Дедим эримга:
— Бошқа сўраманг қарзини
Хотинига етказиб
Кўйдим суннату фарзани.

Обкелмаса, қайғурманг,
бўйнида қарз жавоби.
Қай чўнтакда юрмасин,
Сизга шу пул савоби.

– Ўзим яхши эканман,
Деди, эрим, кўнгли тўқ,
– Ўйлаб кўрсам бировдан,
Ўн беш тийин қарзим йўқ.

Машинам бор, уйим бор,
Бор мармардан ховузим,
Ховлимда савлат тўкиб,
Юрар бир жуфт товусим.

Мен дедим: — Шошмай туринг,
Хисоб-китоб қилишми?!
Олдим тўлов қоғозлар
Соладиган идишни.

Дедим: — Қарзсиз чироқдан,
Иссиқ сувдан тўққиз минг,
Зангор олов тўрт ойга,
Ўн беш минг мулла жиринг.

Уч-тўрт марта қатнади,
Шўринг курғур тўрт ходим,
“Кейинги ой бераман”,
Деб, кутуласиз доим.

У деди: — Тўй қиляпман,
Вақтим йўқ бош қашлашга,
Дедим: — Кафолат борми
Яна бир ой яшашга?

Чироқсиз бир яшанг-чи,
Қоронғуда қоласиз,
Ювинмай юришга-чи,
Қанча чидай оласиз?

Эрим деди: — Бир юртда
Сув, чироқ эмиш текин.
Дедим: — Улар ўз юртин
Таласа, талайверсин.

Ниманики хор қилсак,
Ўшанга бўламиз зор.
Хисобли дўст айрилмас,
Деган, мақоллар ҳам бор.

Бемалол ишлатяпсиз,
Олишда олар жоним.
“Тўла” деса, қочасиз
Беришда чиқар жоним.

Гўё бу неъмат, шундоқ
Ариқчада оқади.
Ўйланг, бундан қанча жон,
Бола-чақа боқади.

Бу ҳам қарз-ку, бермасдан,
Судраб юрсангиз яна,
Қанча одам вақтида
Ололмайди мояна.

– Ўлиб кетаяпманми,
Турасан шунча заллаб?
– Қалай экансиз?! – дея
Узоқдан бошладим гап:

– Дор ўйнаб кўрганмисиз?
Ўйнайсиз хали, шошманг,
“Нима, мен дорвозмидим”,
Доя, тутоқиб шошманг.

Хали бир дор ўйнаймиз,
Пулсиротнинг устида,
Харидор бўлиб дўзах,
Чапак чалар остида.

Дунё яшалиб, эскиб,
Сўнгги куни келган дам,
Биронта ҳам қолмайдим,
Дорга чиқмаган одам.

Бунда дорбоз йиқилса,
Тушди ерга шундоқ,
У дор ости – жаҳаннам,
Оловли катта ўчоқ.

На чекиниб, на қочиб,
Бирон қилиқ қиб кўринг,
“Бор, чиқмайман дорингга,
Дорвозмидим”, деб кўринг.

“Чув туширдим, боғладим”,
Деб, қилган бўлсак роҳат,
Энди ўша қил йўлда
Кўрсатамиз маҳорат.

Илдам, чопиб ўтади,
Инсофли фақирми, бой
Ўғри, судхўр, ҳаммадан,
Қарздорларнинг холи вой.

Уларга минг йиллик йўл,
Тайёрага чиқолмас,
“Фордами”, “Мерседес”, “Тико”
Сайёрага чиқолмас.

Бу йўлда манзилнинг,
Қирақашлар элتماйди,
Бунда “Боинг” ва хатто,
Ракетанг ҳам кетмайди.

Ўрнимга ўтиб бер, деб,
Ёлаёлмайсан киши.
Бу ҳар ким, ҳар бир жоннинг.
Ҳақиқий шахсий иши.

Бирор мадад, ёрдам йўқ,
Ҳар ким ўзи ўтади,
Шунда қарздорнинг қарзи
Оёғидан тутади.

Эрим кўрқиб деди: — Бас!
Пулни ол, даф бўлгин,
Газми, сув, чироғингга,
Тўлагину “хап” бўлгин.

Тек кўйса, эрингга,
Панд-насихат қиласан,
Афлотуннинг “хотини”,
Ҳар балони биласан.

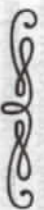
– Исом тамаддунининг
Марказида яшаб ҳам,
Ўлибманми, бухорий
Ҳадисларин билмасам?!

Қарзни тўладик, бизга
Марҳамат қилди Аллоҳ,
Пулсирот балосидан,
Кулудик, иншооллоҳ.

Энди қурбонлик учун
Битта қўзи олайлик,
Эрим деди: — Динозавр
Сўйиб қўя қолайлик.

Кула-кула, пишириб
Қўшниларга шу куни
Холвайтар тарқатдим мен —
Афлотуннинг "хотини".

"Дардинг бўлса бўлсини,
Аммо қарзинг бўлмасин",
Дев матал тўкиган
Донишмандлар ўлмасин.



ҚўШНИЛАР ҲАҚИДА РИВОЯТ

Бой билан мискин киши
Қўшни эди бир замон,
Бир-бирларига доим,
Оқибатли, меҳрибон.

Хатто, боғалари ҳам,
Бирга эдилар ҳар чоқ,
Тоҳ у, тоҳ бу ҳовлида,
Ўйнашиб қувлашмачоқ.

Бой биларди, қўшниси,
Яшарди камтар, юпун,
Дасмоқси — бир арқон,
Териб сотарди ўтин.

Не бўлар ўтин пули,
Ахир, уйда саккиз жон?
Бой камбағал қўшнига,
Қилиб турарди эҳсон.

Бой ўйларди: "Болалар
Тоҳида урушганда,
Берган нарсаларимни,
Қилмасинлар писанда".

Ҳеч бир жонга билдирмай,
Ул, бул олиб бозордан,
Қирғизиб тураар эди,
Бетона хизматкордан.

Ўйларди: "Ҳар нарсамда,
Ҳақки бор қўшнимнинг ҳам,
Тоғганимни у билан,
Қўришим керак баҳам".

Бойнинг ёрдами билан,
Кутга тўлиб айвони,
Ўтинчининг ҳар кўни,
Қайнар эди қозони.

Ўтинчи бу эҳсоннинг
Қимданлигин биларди,
Дастурхонда пинҳона,
Бойни дуо қиларди.

Бир кўни бой иш билан,
Узоқ бир юрта кетди,
Ё Қашкар, ё Мисрга,
Ва ёки Туркка кетди.

Сафари сал чўзилиб,
Ўзга юрта қолди бой,
Чарчаб қайтди уйига,
Бўлганида олти ой.

Хотинига "обкўй" деб,
Ача берди халтада,
Деди: "Бу Хажнинг тули,
Жўнайман шу ҳафтада".

Хотинидан сўради,
Ечаётиб маҳсини:
— Тинчликми маҳаллада?
Кўни-кўшни яхшими?

Ўтинчи кўшни қалай?
Болалари омонми?
Хотини деди: — Яхши,
Бунча койитманг жонни.

Бир қизчаси ўлганди,
Қабристонга элтишди,
Шундан кейин негадир,
Бирдан бойиб кетишди.

Ўлтингиз кирган экан,
"Бу ёққа кел", демабди,
Енган гўштидан,
Бирон тишлам бермабди.

Болам егиси келиб,
Йиглаб кирди уйимга,
Ушандан бери уйлаб,
Етолмайман уйимга.

Мўъмин одамнинг, ахир,
Бўлмасми кўли очик?
Кўшнингиз бойиб кетгач,
Бўлиб қолди қизганчиқ.

Бой шод бўлди, ҳарқалай,
Ўтинчи оч қолмабди,
Аммо гўштни боладан,
Қизгангани бўлмабди.

Бой сафардан қайтганин
Ён кўшниси билди-ю,
Зиёрат қилиш учун
Бойникига чиқди у.

Саломлашиб, ўтириб,
Сухбатлашгандан кейин,
Бой деди кўшнисиға:
— Бир гапим бор, айтайин.

Гўшт еб турган экансиз,
Кирган экан ўғилчам,
Хафа бўлибди унга
Бермапсиз бирор тишлам.

Ўтинчи дебди: — Узр,
Эй, кўшнижон, айб менда,
Бир ой жуда кийналдик,
Сиз сафарда юрганда.

Ўзим бетоб бўлгандим,
Ҳаловатим бузилди,
Оч қолдик, бир қизчамнинг,
“Нон”, деб жони узилди.

Бир неча кундан кейин,
Кўлимда аркон билан,
Далага чиқдим, уйга
Зора қайтсам нон билан.

Ҳаром ўлган бир эшак,
Чиқди шундоқ йўлимдан,
Болаларимни эслаб,
Бир гап ўтди кўнглимдан:

“Очликдан ўлди қизим,
Хотиним ҳам ўсолдир,
Эй, Аллоҳ! Энди бизга
Бу ўлакка — ҳалолдир”.

Олиб келдим уйимга,
Шу эшакни нимталаб,
Тузлаб кўйдим бир хумга,
Гўштни бурда-бурдалаб.

Ҳаромнингин билганда,
Ўтиннингиз “гўшт” демасди,
Бизга ҳалол эди-ю,
Сизга ҳалол эмасди.

Очликдан болаларим,
Бўлди суягу, тери,
Емишимиз ўша гўшт,
Мана, бир ойдан бери.

Кўшнисин кузатди-ю,
Бойдан чиқди иситма:
“Сафарга бормай ўлай,
Нима қилиб кўйдим-а?!”

Шуларга ташлаб кетсам,
Егулик бўлмасмиди,
Оч қолмаганда, балки,
Қизалоқ ўлмасмиди.

Ўлакка еб ўтирса,
Очликдан кўшним мени,
Қаъбада Ҳажу, Умра,
Қилишимдан не маъни?!”

Бой Ҳаж пулин чиқариб,
Ўтинчига тутқазди,
Болаларин ҳам унинг,
Атрофига ўтқазди.

“Лаббайка”, деб Қаъбанинг,
Қилгандай тавофини,
Етти марта айланди,
Уларнинг атрофини.

Уч кундан сўнг хожилар,
Кетишди Ҳаж қилгани,
Кетишди Оллоҳ учун,
Мол, жонин харж қилгани.

Уч ой деганда, бир-бир,
Қайтиб келди хожилар,
Дўконда бойни кўриб,
Хайрон бўлишди улар:

— Ҳожим, Қавбатуллоҳдан,
Қачон қайтиб келдингиз?
Қанот чикдимми ёки
Шамол бўлиб елдингиз?

Ахир, айтгандингиз-ку:
“Ўн-ўн беш кун қоламан,
Сизлар бораверинглар,
Сиздан кейин бораман”.

Биздан беравортингиз,
Совға-саломли туғун,
Элтиб бермоқчи эдик,
Уйингизга шу буғун.

Бой хайрон, дерди: — Ахир,
Борганим йўқ, Ҳажга ман.
Хожилар унинг сўзин,
Олишмасди асло тан.

— Ахир, Қавбатуллоҳни,
Бирга тавоф қилдик-ку,
Намоз вақтида беш вақт,
Ёнма-ён ўтирдик-ку.

Ёлгон арафа кунин,
Ёлгон борадик Минога,
Арофатда ўтириб,
Хитоб қилдик Аллоҳга.

Дуо қилиб ўлдингиз,
Ҳажарул асвадни ҳам,
Бирга қурбонлик қилдик,
Бирга қирқдик сочини ҳам.

Ҳожим, омонатингиз,
Мана, туғунни олинг,
Йўлда чарчаб қолбисиз,
Биз кетдик, яхши қолинг.

Бой йиғлар эди фақат,
Тилига сўз келмасди,
Қўлида туғун, унда,
Не борлигин билмасди.

Бой туғунни бағрига,
Босди-ю, чолди уйга,
Қўриб турган одамлар,
Бари эргашди унга.

Фаришталар туккан бу,
Туғунда не, ё, Аллоҳ,
Жойнамоэми, китобми,
Либосми, ё тўтиё?

Уйга кирди, юраги,
Питирларди мисли қуш,
Туғунни очса, заррин
Харфли қора – Қавбагўш!

"Аллоху акбар!" дея,
Йиғлаб қилди муножот:
"Бир гуноҳкор банданга,
Робим, бу не иновт?!"

Ахир, нодонлигимдан,
Сўлдирдим гул гуначасин,
Бўйнимда-ку уволи,
Ён кўшимининг қизчасин".

Бой йиғларди "Кечир" деб,
Не қиларин билмасди,
Ҳожи бўлдим, бунга,
Ишонгиси келмасди.

Аллох бир фариштани,
Ўшатиб қўйиб бойга,
Туширган бўлса не тонг,
Ҳожилар турган жойга.

Бой тусида фаришта,
Бажариб Ҳаж амалин,
Берган бўлса не ажаб,
Совғали тулунчагин.

Мушки анбар исига,
Тўлди бойнинг ховлиси,
Йиғилди узок-яқин,
Ва ўтинчи кўшниси.

Бой деди: "Эй яхшилар!
Қўл эди каму-кўстим,
Мени Ҳажга юбориб,
Ҳожи қилган — ён кўшним".

Бой кўшнисин кучоқлаб,
Одамларга билдирди,
Кўшни томон деворга,
Қабақлашни илдириди.

Қўлга суриб одамлар,
Ўлдилар Қабақлашни,
Ҳақ наздида шунчалар,
Азиз эканми кўшни?!

Ўша кунни тиникиб,
Ҳожи — бой қолди ухлаб,
Тушида Қаба узи,
Келганмиш уни йўқлаб.

Бойни ўтқазиб қўйиб,
Бармоғига деб "Сана",
Атрофида етмиш бор,
Айланётганмиш Қаба.

Хуллас, Иброҳим қурган,
Қабагани ким билмайдиган?
Бу тош уйда Ҳақ ўзи,
Истиқомат қилмайдиган.

Ана байт, ана Қаба,
Қодир бўлсанг чоп, югур,
Аллох ўзи қурган уй
Мўминларнинг қалбидир.

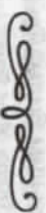
Уларга бир назар сол,
Бири турар нувланиб,
Илму маърифат ила,
Тўлиб-тошиб, хурланиб.

Бири илмисизликдан, шу ёр
Қот-қоронғу, шит-шийдон,
Бирида фахш, зинога, шит
Давват қилади шайтон.

Сизни шу Қавбаларга,
Чорлайман эй, хожилар,
Ҳаммамиз йиғилишиб,
Қиламиз катта ҳашар.

Ким маблағи, ким кучи,
Ким илм билан келсин.
Ким хунар, ким ширин сўз,
Ким билим билан келсин.

Бу уйни тиклаш Қавба
Тиклаш билан баробар,
Хожиликни, шу кутлуғ
Уйдан бошланг, биродар!



ДУГОНАЛАР ҚИССАСИ

Нигора-ю, Наргиза,
Ва Равно учта ўртоқ,
Синфдошлар ичиди,
Эдилар жуда иноқ.

Улғайишгач, айланиб
Палахмоннинг тошига,
Равно тушди тошкентлик
Битта қариндошига.

Нигора-ю, Наргиза,
Қолишди Андижонда,
Бир-бирларин кўролмай,
Юришарди армонда.

Уларнинг орасида,
Ўзали эди Равно,
Шундай қиз тушган йилит,
Чикди ароқхўр, бало.

Бир ёғи мусофирлик,
Келмади ҳеч омади,
Эри сотиб ичмаган
Тушаги ҳам қолмади.

Қизларин бўйи етган,
Ажрашайин деса шарт,
Шу ҳолига Равнога,
Илашибди ёмон дард.

Яхши ҳам бор телефон,
Гаплашар уч дугона,
Энди нима қилади,
Шўрлик Равно бечора?

“Операция мумкин,
Аммо хавфли, кам қонинг,
Бир миллион ача керак,
Сақлаб қолиш-чун жонинг”.

Дўхтирларнинг гапидан,
Унинг кўнгли бўлди кир,
“Қаердан пул топаман,
Ўларканман барибир”.

Бу хабарни эшитиб,
Дугоналар йиғлашди,
Наргиза Нигорани,
Чақирволиб кенгашди.

— Қандай қараб турамиз,
Сўнса шундай ойимиз?
Синфдошлар ичиди,
Йўқми бирор бойимиз?

Наргиза деди: “Бор-ку,
Лайли билан Ойзода,
Тилла олиб сотади,
Иккиси ҳам бозорда”.

Кўнгли кашшоқ бўлса-чи,
Бўлган билан бойлик, пул,
Бир синфда ўқиган,
Олти ўртоқ, олти хил.

Улар: “Бор пул савдода,”
Деб баҳона айтишди.
“Аллоҳ раҳмини есин”,
Дейишди-ю, қайтишди.

Нигора деди йиғлаб:
— Қаердан пул топамиз?
Наргиза деди: “Менинг,
Ўзугимни сотамиз.”

Беш юз минг пул бўлади,
Бор, ана, уни сотдим”.
— Эринг сўраб қолса-чи?
— Дейман, «уни йўқотдим».

Нигора деди: — Раъно
Менинг ҳам бир житарим,
Мен ҳам шохонагимни,
Келаяпти “йўқоттим”.

— Никоҳ ўзугингни-я?
Мумкин эмас, бунақа.
— Шу ўзугим Раънонинг
Бош-кўзидан садақа.

Наргиза деди: - Тўхта!
— Ундай қилма, ўртоқжон,
— Агар шундай қилмасам,
Йиғилмайди бир миллион.

Шу бутун шу ўзукни.
“Йўқотаман”, албатта,
Бундан зўрин Аллоҳим,
Насиб қилсин жаннатда.

Ўзуқларнинг нарҳини,
Ерга уришиб тоза,
Сотволишди бозорда,
Лайли билан Ойзода.

Шу кун йўл мошинада,
Равнога нақа "тул" кетди,
Бир халта олма-туршак,
Ва бир ўрам пул кетди.

Хабар қилишди, Равно
Чиқиб турди йўлга,
Киракаш Раҳматилло,
Элтиб берди кўлига.

Хабар келди: "Нарсани,
Олдим Раҳматиллодан,
Агар мендан қайтмаса,
Қайтсин сизга Аллодан".

Дугоналар хурсанд, шод,
Чехралари яшнайди,
Дейишар, иншааллох:
"Равно энди яшайди!"

Севинчдан йиғлашди ҳам,
Йўлда икки дугона,
Келиб қолди икки "бой"
Лайли билан Ойзода.

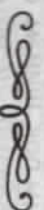
— Қаранг, бу жинниларни,
Дей, улар қулишди,
— Узугидан айрилиб,
Йиғлаб ўтиришибди.

Шу кунни бу дунёда,
"Соғлар" жуда кўп эди,
Аmmo шу "жинни"лардан,
Бахтлироғи йўқ эди.

Узуги "йўқолган" кун,
Кувнок эди Нарғиза,
Эри деди: "Пул йиғиб,
Зўрға олган эдинг-а!"

Нигоранинг эри лол,
Нурга тўлганди олам,
"Шунча хурсанд юрарми,
Узук йўқотган одам?.."

Шу кун жаннат эшигин,
Ким очди-ю, ким ёпди?
Махшаргоҳда билинар,
Ким йўқотди, ким тоғди?



“ДАРАХТЛАР”

Йиғлаб сўз бошлади бир аёл,
Тикволиб кўзимга кўзини,
Кошки бир доно гап айтолсам,
У шўрлик юпатса ўзини.

У деди: “Мен ҳам бир аёлман,
Мен ҳам бир хонадон келини,
Илоҳий ҳикмат бор: Аёллар
Ҳаромдан сақлайди эрини.

Турмушга чиқдим, “Тирим”, деб
Эримнинг кўлини ушладим,
Муҳаббат тахтига ўтказиб,
Кулдайин хизматни бошладим.

Тутардим пок, шинам, озода,
Уйиму боламу, жисмимни,
Мен фақат уни деб яшадим,
Унутиб ўзимнинг исмимни.

Пардозли юрардим туну кун,
Мизғирдим бир лаҳза кечаси,
Олдимда “бурнини тортарди”
“Мен” деган японнинг гешаси.

Лайли ва Мажнундай яшадик,
Ўттиздан ошиб, қирқ ёшгача
У деди бир куни: “Барибир,
Кўчанинг аёли бошқача.

Биттаси суйкалса “севдим” деб,
Биттаси май тутиб кўймайди,
Биттаси раққоса, силкиниб,
Мен учун арабча ўйнайди.

Кўнган ҳар қилиғи ёқимли,
Чинқай ҳам кўр тўғри йўлингдан.
Сен — яхши аёлсан, афсуски,
У ишлар келмайдди кўлингдан”.

Лол қолдим, шу менинг эримми?
Билмасдим қай дўста сўзлашни,
Не дейсиз, ўттиз уч ёшимда,
Ўргандим арабча ўйнашни.

Ўзимни ҳар куйга солсам ҳам,
Эримнинг ҳеч кўнгли тўлмади.
Мен гир, деб сизинган одамни,
Ҳаромдан қайтариб бўлмади.

Билдимки, яшасанг тесқари,
Нур соя кетидан чопаркан,
Эрим бир ит экан, ит зоти,
Боғда ҳам ахлатни топаркан”

Бу аёл бир таскин изларди,
Минг шукр, қалб қалбни танийди.
Шунча “қасб” ўрганган аёлга,
Сабрни ўргатсам, қанийди.

Дедимки: — Никоҳ-ла эрингиз,
Сизга жон, жисми-ла боғланди,
Ака ё ука, ё отадай,
Қариндош, жигарга айланди.

Адашиб, бир туноҳ қилганда,
Ким ота обрўсин тўкади?
Нуксонун айбини яширмай,
Қай сингил акани сўкади?

Биз — замин, эркаклар — дарахтдир,
Дарахтнинг дайдис бўлмайди,
Шу шилким шамоллар ёмон-да,
Тинчгина яшага кўймайди.

Дарахт-да, гоҳ тутиб шўхлиги,
Хар елни кучгиси келади,
Томири тулпроқда бўлмаса,
Осмонга учгиси келади.

Гоҳ шамол увлаб дер: "Менингсан,
Заминдан суғуриб оламан",
Дарахт дер қайишиб: "Керакмас,
Қадрдон тулпроқда қоламан".

Бу унга қисмат, гоҳ эгилиб,
Гоҳ синиб, зарбага тутилар,
Гоҳида қарсилаб йиқилиб,
Бу дайди шамолдан кутулар.

Арзонга тушмайди хар шамол,
Суяйсан ўзини тутгунча,
Эй, замин! сен, шунги билгинки,
Шамоллар мавсуми ўткинчи.

Аёлнинг юзлари ёришди,
Айтдики: — Ечилди кўл тутун,
Дунёда шунча йил яшагач,
Эримни танидим шу бутун.

Тегишдим: — Эрингиз ит бўлса,
Вақтида овқатин есин-да,
Вақтида эркаланг, вақтида
Кўйворинг, бир "дайдиб" келсин-да.

"ДАФТАР"

Рўзғорда кўл гап ўтар,
Айтолмайсан барисин,
Илоҳо, эркак зоти,
Ҳалим бўлиб қарисин.

Ҳали ёшман дейди-ю,
Сал нарсаса жаврайди,
Ўғиллар ишдан ҳам,
Бир камчилик қовлайди.

Мундоғроқ чиқиб қолса,
Келинлар қилган овқат,
Дер: "Шу уйда овқат еб,
Асло қилмадим роҳат".

Дазмол урмаган бўлсам,
Пайпоғига бир бора,
Дейди: "Шундоқ яшадим,
Ўттиз йил мен бечора".

Тавба, қандай одам бу,
Ўз обрўсин тўқади,
Кечкурун ачом қилиб,
Кундуз кунни сўқади.

Энди менадан кўради,
Тонса, кўзин "ўяман",
Хар соҳага биттадан,
Дафтар тутиб кўяман.

Бу дафтарга ёзаман,
Йил, ой, соат, кунини,
Шундай қилиб бу эрнинг,
Ўчираман унини.

Ҳар хонага мих қоқиб,
Битта дафтар осаман,
У имзо чекади, мен,
Бармоғимни босаман.

Хуллас, бошланди тартиб,
Сўкишлар ҳам тийилди,
Ҳар кунги тоза либос,
Имзо чекиб кийилди.

Ҳовли учун бир дафтар,
Қўл қўяр тозаликка,
Ҳаммом учун бир дафтар,
Шинам, озодаликка.

Ошхона дафтарига,
Имзо чекар "ширин" деб,
Гоҳо қўшиб қўяди,
"Раҳмат сизга, келин", деб.

Еб туриб ҳам маърайди,
Эрим қўйми, билмасам,
Тинчимасди кулоғим,
Бир ишним қилмасам.

Кулсангиз ҳам айтийин,
Гап эшитиб тўйдим мен,
Ётоқхонам бир катта,
Дафтар тутиб қўйдим мен.

Бу дафтарга ёзилар,
Қандай жойда ётгани,
Қандай "туш"лар қўргану,
Қандай тонглار отгани.

Эрталаб дедимки: — Бу,
Ётоқхона дафтари,
Ёзиб қўясиз бунга,
Тунда бўлган гапларни.

Эрим деди: — Ё, тавба!
Бўлдингми жинни-минни?
Мабодо келинларинг
Ўқиб-нетиб қолса-чи?

Дедим: — Тавба ҳар ишни,
Қинғирига оласиз,
Ручкани бериб туринг,
Бундай қилиб ёзасиз.

У деди: — Энди тўхта,
Менга бергин ручкани,
Бу гапни сен бошладинг,
Мен қўяман тоқкани.

У ручкани олди-ю,
Бирпас бошин қашлади,
Мийигида бир кулиб,
Секин ёза бошлади:

— Чопа-чоплар тутайди,
Кундуз тугаб, келди тун,
Ҳар бандага бу муддат,
Роҳат-фароғат учун.

Ётоқхонам сокин, тинч,
Ой мўралаб турибди,
Ёнгинамда бир парий,
Соч ўриб ўтирибди.

Эгнида харир либос,
Кўринади бадани,
Жисмидан таралган ис,
Маст қилади бандани.

Дедим: — Вой-вой, бас қилинг!
Ёздингган гапми шу?
Деди: — Бу менинг гапим,
Хижолат бўлманг, сулув.

Эрим мента бир кулиб,
Қисиб кўйди кўзини,
Давом этди ёзишда,
Билганини ўзини:

— Тагимда оптоқ чойшаб,
Бошимда юмшоқ ёстик,
Аллоҳнинг жаннати ҳам,
Эмасдир бундан ортиқ.

Факат меҳр изхори.
Шивирлашлар сеҳрли,
Бу хонада "салом" дан
"Хайр" гача меҳрли.

Деворининг ҳар фишти,
Ҳар бурчаги гуллайди,
Бу хонанинг полидан,
Шифтигача куйлайди.

Бу уйдаги ҳар туйғу,
Ҳар сўз тўғри, рост бўлар,
Бу уйга кирса ишқдан,
Микроблар ҳам маст бўлар.

Ўсиб шифтта интилар,
Гиламининг гули ҳам,
Чўлдай ёниб туради,
Ўчоғининг кули ҳам.

Бу хонанинг бир ўзи,
Рассом, шоир, бастакор,
Меҳмонхонанг, ошхонанг,
Шу хонага хизматкор.

Шу хона дафтарига,
Олсанг тар "икки" баҳо,
Бошқа дафтарларингни,
"Беш" қилолмайсан асло.

Доно бўлсанг, эй аёл!
Шу дафтарга "беш" ол-чи,
Бундан ташқаридаги,
Ҳамма гаплар бекорчи.

Дедим: — Уятсиз одам!
Сиз бешарм ёзувчи,
Бу дафтарни келинлар,
Кўриб-нетиб қолса-чи?..

Деди: — Бу дафтар ибрат,
Булсин келин, қизларга,
Ўқиган ҳарки одам,
Хавас қилсин бизларга.

Ҳамма ўзимизники,
Бунда душман, ганим йўқ,
Билиб кўйгани яхши,
Шариатда шарм йўқ.

У сўнгги сўзни ёзиб,
Дафтарга қўйди баҳо,
Қўлимга бераётиб,
Тагига чекди имзо.

Қушдай сайраётгандим,
Ўйланиб қолдим бирдан,
Не бўлса ҳам шу одам,
Рози бўлсин-да мендан.

Илоҳий ҳикматларда
Ўқигандим ўзим ҳам:
“Чиқишмасин аёллар
Эрларининг сўзидан.

Эр тўшакка чақирса,
Келмаса хотин агар,
Лавнат айтиб турармиш,
Тамоми фаришталар”.

Ўша кун келинларим,
Йиғилишганда илк бор,
Шевримни ўқиб, дедим:
— Ҳушёр туринг, дафтар бори

Эришайин десангиз,
Аллоҳнинг раҳматига,
Эринчоқлик қилманг ҳеч,
Эрингиз хизматига.

— Биз дафтар тутмаганимиз,
Доя, улар қулишди,
Дедим: “Бу дафтар нима?!”
Ундан зўри турибди.

Иккита елкангизда,
Утириб фаришталар,
“Номаи аъмо” дея,
Тўлдирिशяпти дафтар.

Бу илоҳий саҳифа,
Сўнгги кунинг ёпилаар,
Кейин ҳисобот учун,
Маҳшароҳда очилаар.

Ўша кун у дафтарни,
Битта фаришта келиб,
Ўнг ё, чап ёнингиздан,
Узатади “ўқи” деб.

Истардим, не қилсак ҳам,
Иймонимиз эш бўлсин,
Фаришталар ёзётган,
Дафтаримиз “беш” бўлсин.



ОМОНАТ

Катта бозор олдиди,
Уста Олим дўкони,
Қор, ёмғирдан паноҳдир,
Олдидати айвони.

Баъзи бир бозорчилар,
Қилиб олишган одат,
Тугун, қоп, халтасини,
Қўйишади омонат.

Уста чархлайди пичоқ,
Ёнида бир ўғлони.
Гоҳида омонатга,
Тўлиб кетар айвони.

“Қайтаётиб оламиниз,
Майлими, уста ака?”
Ўғлин фаши келади:
“Ўл йўқ оёқ босишга”.

Уста кулиб кўяди,
Нурга тўлади олам,
— Февлингизни кенг қилинг,
Савоб бўлади, болам.

Дунёвий ё ухравий,
Илми йўқ бу одамнинг,
Олим бўлса зиёга,
Тўлдиранди оламини.

Хар тонг намоздан кейин,
Толиб билиб ўзини,
Ўқийди Куръон билан,
Ҳадиснинг мазмунини.

Доним мутолаадан,
Кўнгли нурга тўлади,
Ушлайди: «Дунёда илм
Бўлмаса не бўларди?»

Олим, таржимоннинг ҳам,
Йўқдир асло армони,
Бўни бошлаган доно
Подшонинг фармони”.

Яхшиликни ўргатар,
Бу китоблар ҳар маҳал,
Уста билар илмдан
Аввал туради амал.

Ўзининг билганича,
Ўқиб дуо қилади,
Подшо-ю олимни
Қўшиб дуо қилади.

Яшар доним бу одам,
Ажру савоб фикрида,
Икки қўли ишда-ю,
Тили Аллоҳ зикрида.

Бир кун унга қолдирди,
Янги қишлоқлик полвон,
Қора елим халтада,
Икки дона «бўлка» нон.

Бозор тугаб, кеч кирди,
Хали турибди нонлар,
Уста дер: «Нонин полвон,
Эртага келиб олар».

Эртасиям келмади
Омонат куйган полвон,
Ё эсидан чиқди, ё,
Касал бўлди, иссиқ жон.

Кийин экан бировнинг,
Омонатин сақламоқ,
Топшириш керак қандоқ,
Олган бўлсанг, ўшандоқ.

Уста ташвишда: «Нонлар
Моғорлаб қотмасайди»,
Хотини ўйлар: «Нонни,
Кучоқлаб ётмасайди».

Эртаси ҳам келмади.
«Бўлка» нон куйган полвон,
Ўзлари ёб куймаса,
Қотиб қолар энди нон.

Ёб бўлмас холга тушса,
Тутар мени уволли,
Яна бу нон — омонат,
Бир банданинг ҳалолли.

Эски нонни ейишиб,
Келиб қолса, деб, полвон,
Хар кунни тонгда чиқиб,
Уста олди янги нон.

Беш кун, ўн кун, ўн беш кун,
Такрорланди шу ҳолат,
Бу уйда тандир нони,
Ейилар эди фақат.

— Бўлун ҳам «бўлка» нонми?
Углин битди тоқати,
— Сақлаш керак, ўғлоним,
Бировнинг омонати.

Омонат тартиби — шу
Эмас шунчаки эртақ,
Қандай олинган бўлса,
Шундай қайтариш керак.

Гарчи соғинишганди,
Ҳаммаси тандир нонни,
Иссиғида ейилса,
Яйратар эди жонни.

Нон ичига хотини,
Соларди ёғу, жизза,
Оҳ-оҳ, пиезли нонлар,
Пишганда бўлар маза!

Уста дер: «омонатни,
Топширма! Учинча то,
Нон ётмай туринг, «бўлка»
Қолиб кетмасин, пошшо».

Кунлар ўтди-ю полвон,
Бир ойдаям келмади,
Шу вақтгача оила
Тандир нонин емади.

Бир кунни уста олим,
Қарамай ҳеч қаёққа,
Янги «бўлка» нон олиб,
Кетди Янгиқийлоққа.

МУҶАММИА

Битон дерада суз	3
Каттабод ва каттабод	5
Каттабод ва каттабод	8
Каттабод ва каттабод	10
Каттабод ва каттабод	12
Каттабод ва каттабод	15
Каттабод ва каттабод	17
Каттабод ва каттабод	20
Каттабод ва каттабод	23
Каттабод ва каттабод	26
Каттабод ва каттабод	28
Каттабод ва каттабод	29
Каттабод ва каттабод	33
Каттабод ва каттабод	37
Каттабод ва каттабод	39
Каттабод ва каттабод	42
Каттабод ва каттабод	45
Каттабод ва каттабод	48
Каттабод ва каттабод	51
Каттабод ва каттабод	54
Каттабод ва каттабод	58
Каттабод ва каттабод	59
Каттабод ва каттабод	62
Каттабод ва каттабод	67
Каттабод ва каттабод	71
Каттабод ва каттабод	76
Каттабод ва каттабод	81
Каттабод ва каттабод	85
Каттабод ва каттабод	89
Каттабод ва каттабод	91
Каттабод ва каттабод	95
Каттабод ва каттабод	99
Каттабод ва каттабод	102
Каттабод ва каттабод	105
Каттабод ва каттабод	108
Каттабод ва каттабод	110
Каттабод ва каттабод	115
Каттабод ва каттабод	118
Каттабод ва каттабод	125
Каттабод ва каттабод	135
Каттабод ва каттабод	140
Каттабод ва каттабод	143
Каттабод ва каттабод	150

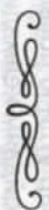
Суриштириб, қидириб,
Зўрга тоғди полвонни.
Ўша елим халтада
Тоғширди юмшоқ нонни.

Енгиллашиб, осмонга
Учиб қайтарди гўё,
Ўзга ҳақин емоқдан,
Ўзи асрасин ҲУДО.

Полвон дер хотинига:
— Қара, кетмапти тафти,
Зўр нон олган эканман,
Бир ойда ҳам қотмапти.

Ишлар битсин, бозорга,
Яна тушиб қоламан,
Бир ой еймиз, шу нондан,
Ўнта-ўнта оламан.

Уста бу омонат деб,
Қанча куйдирганин жон,
Билмай ҳам қолди содда,
Янгиқийлоқлик полвон.



ЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎ

МАРҲАБО

ЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎЎ

Тошкент – «Адабиёт исчиқлати» – 2018

Муҳаррир Маҳбуба Мирротиқова

Техник муҳаррир Дилмурод Жалилов

Мусаввир Насиба Ёқубова

Саҳифаловчи Суннат Пулатов

Наширёт лицензияси АІ № 239, 04.07.2013 й. Босишта 2018 йил
16 мартда руҳсат этилди. Офсет қозоғи. ЎЗ-Мунтад гаринтураси.
Бичими 84×108²². Шартли босма табоғи 10,0 б.т. Адади 5000
нуска (1-завад 1000 нуска). Буюртма № 20.

«АДАБИЁТ УЧЎНДЛАРИ» наширётида нашта тайёрланди. Тошкент
шаҳри, Ўқчи кўчаси, 109-уй.

МЧЖ «SNIDAS» матбаа корхонасида чоп этилди. Тошкент,
Шайхонтоҳур тумани, Тахтаул дарвоза кўчаси, 344-уй.